

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza volnočasových aktivit v obci Chrást

Analysis of Free Time Activities in Chrást

Josef Štaif

Plzeň 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Josef ŠTAIF**
Osobní číslo: **K11B0722P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management obchodních činností**
Název tématu: **Analýza volnočasových aktivit v obci Chrást**
Zadávací katedra: **Katedra marketingu, obchodu a služeb**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zpracujte teoretický úvod do problematiky.
2. Představte obec Chrást a volnočasové aktivity, které v současnosti nabízí a porovnejte s nabídkou v minulosti.
3. Porovnejte současnou nabídku volnočasových aktivit a poptávku po aktivitách.
4. Formulujte závěry a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- **HOFBAUER, Břetislav.** *Děti, mládež a volný čas.* Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- **PÁVKOVÁ, Jiřina aj.** *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času.* Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-295-5.

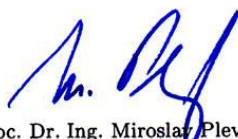
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Lenka Čechurová

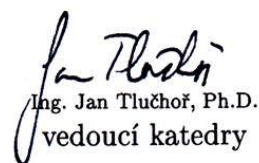
Katedra marketingu, obchodu a služeb

Datum zadání bakalářské práce: 25. října 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 25. dubna 2014

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Ing. Jan Tluchoň, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Analýza volnočasových aktivit v obci Chrást“ vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů použitých v přiložené bibliografii.

V Plzni, dne

.....

Podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Adéle Sterlyové za spolupráci při získávání zdrojů ze základní školy Chrást, Mgr. Květoslavu Borovičkovi za pomoc a konzultaci ohledně studia na základní umělecké škole Chrást, Zbyňku Blahetovi – kronikáři obce Chrást za konzultace ohledně aktuální i minulé situace v obci, PhDr. Evě Koubové za věcné připomínky a kontakty a také Ing. Lence Čechurové za vedení mých kroků při psaní bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Metodika práce	8
2 Volnočasové aktivity	9
2.1 Definice pojmů volný čas a volnočasová aktivita.....	9
2.2 Historické pojetí volného času	10
3 Obec Chrást	12
3.1 Představení obce.....	12
3.1.1 Historie.....	12
3.1.2 Znak a vlajka.....	13
3.1.3 Podnikání a služby	14
3.1.4 Doprava.....	14
3.2 Nabídka volnočasových aktivit v obci	15
3.2.1 Mateřská škola	16
3.2.2 Základní škola.....	16
3.2.3 Základní umělecká škola	19
3.2.4 Sbor dobrovolných hasičů	21
3.2.5 Fara Českobratrské církve evangelické	22
3.2.6 Kultura	23
3.2.7 Sport.....	27
3.2.8 Ostatní aktivity.....	29
4 Analýza poptávky po volnočasových aktivitách a jejich porovnání s nabídkou.....	32
4.1 Dotazník pro občany Chrástu.....	32
4.1.1 Charakteristika respondentů	33
4.1.2 Volnočasové aktivity v obci	33
4.2 Dotazník pro žáky 5. – 9. třídy základní školy Chrást.....	39
4.2.1 Demografické otázky	39

4.2.2	Znalost nabízených zájmových kroužků a spokojenost s nimi.....	40
4.2.3	Zájmové činnosti.....	42
5	Návrhy na zlepšení nabídky volnočasových aktivit	44
	Závěr	52
	Seznam obrázků.....	53
	Seznam tabulek	53
	Zdroje.....	54
	Elektronické informační zdroje	54
	Ostatní zdroje.....	57
	Seznam příloh	58

Úvod

Autor práce se rozhodl pro toto téma, protože se jedná o oblast, která se neustále rozvíjí. Obec Chrást je místo, kde autor prožil celý svůj život, a proto má o nabízených volnočasových aktivitách přehled a může poskytnout ucelený pohled na situaci v obci. Zároveň je schopen posoudit, zda je možné navrhované aktivity realizovat, což je jedním z přínosů práce. Cílem této práce je provést analýzu poptávky a nabídky volnočasových aktivit ve vybrané obci. Dílčím cílem jsou návrhy zlepšení plynoucí z konfrontace nabídky a poptávky, které jsou dále rozebrány. Na závěr je vybráno několik činností, jejichž realizaci by bylo dobré zvážit.

První kapitola popisuje metody, které byly použity při psaní této práce, zmíněna bude i formální stránka celého dokumentu. Kapitola číslo dvě představuje pojem volný čas v pojetí různých autorů a podává stručné informace o volném času v průběhu historie. Třetí kapitola se zabývá obcí Chrást, na kterou je zaměřena celá práce. Po představení obce jsou rozebrány nabízené volnočasové aktivity rozdělené podle jejich provozovatele či druhu.

Těžiště práce je ve čtvrté kapitole. Jedná se o analýzu dotazníků pro občany a pro žáky druhého stupně základní školy. Po následném srovnání nabídky s poptávkou bude zřejmé, co je třeba v obci začít provozovat. Pátá kapitola obsahuje přehled různých chybějících aktivit plynoucí z přání občanů a žáků základní školy. Autor práce pak předkládá své vlastní názory. Všechny tyto návrhy jsou zváženy a dle možnosti jejich realizace je v závěru práce zmíněno, na které aktivity by se měla v budoucnu obec zaměřit.

1 Metodika práce

Autor práce během psaní používal publikaci „Metodika k vypracování bakalářské a diplomové práce“, kterou zpracoval v roce 2014 doc. PaedDr. Ludvík Eger, CSc.

V úvodu do teorie volného času byla použita metoda literární rešerše. Mimo dostupnou literaturu bylo během psaní práce čerpáno i z dalších zdrojů, mezi něž patří především oficiální webové stránky níže zmíněných organizací, sdružení či spolků. Kapitola číslo tři se detailně zabývá subjektem, ve kterém je výzkum realizován, obcí Chrást. Proběhla analýza sekundárních dat (v angličtině zvaná desk research), při níž byl zpracován přehled nabízených volnočasových aktivit v obci. Po analýze sekundárních dat byla analyzována také primární data, která byla získána v dotazníkovém šetření.

Jedním z nejdůležitějších zdrojů byly osobní rozhovory, telefonické či emailové korespondence s knihovnicí, zástupkyní ředitele základní školy, ředitelem základní umělecké školy, kronikářem obce a dalšími. Zajímavé myšlenky při psaní této práce přinesl i dopis občana Chrástu, který se v něm zamýšlel nad pojmem volný čas a jeho existencí v dnešní době (viz příloha A). V práci se vyskytují grafy, které byly vytvořeny pomocí kancelářského balíku Microsoft Office, stejně jako celá bakalářská práce.

2 Volnočasové aktivity

Na začátku práce, ještě než přijde řada na volnočasové aktivity v obci či představení obce, je třeba si definovat základní pojmy, které budou v bakalářské práci používány. Po představení těchto nezbytně nutných termínů se pozornost přesune k historii a využití volného času v různých obdobích.

2.1 Definice pojmů volný čas a volnočasová aktivita

V odborné literatuře se vyskytuje mnoho různých názorů na pojetí volného času. Lze říci, že co autor, to jiná definice. Stejně se pak odlišují i funkce volného času. Pávková a kolektiv (2008, s. 13) vysvětlují, že **volný čas** je „*doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění.*“ Dle Hofbauera (2014, s. 13) je volný čas „*čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život.*“ Ve své knize dále popisuje tzv. zbytkovou (reziduální) teorii volného času jako „*čas, který zbývá po splnění pracovních i nepracovních povinností.*“

Velkým přínosem pro teorii volného času byl francouzský sociolog Dumazedier, který také popsal volný čas jako „*souhrn činností, které může člověk provozovat s plnou libovůlí, buď pro odpočinek nebo pobavení, či pro rozvoj svých znalostí nebo nezištné školení, pro svou dobrovolnou účast na společenských záležitostech nebo svobodnou tvůrčí činností poté, když se uvolnil ze závazků pracovních, rodinných i společenských*“ (Dumazedier, 1962 In Jíra, 1997).

Zdeněk Šerý, obyvatel Chrástu, při odevzdání dotazníku zároveň přiložil třístránkový komentář k dotazníkovým otázkám a úvahu na téma „Co je vlastně volný čas?“. V ní popisuje, jaká různá stanoviska může člověk zaujmout k termínu „volný čas“. „*A „volný čas“? Co to je? A je možné, že opravdový volný čas neexistuje? Pro každého je to něco jiného. Například:*

1. *Nejsem v zaměstnání = volný čas (pravděpodobně obecné mínění)*
2. *Nejsem v zaměstnání, nemám žádnou „domácí“ práci = volný čas*
3. *Nejsem v zaměstnání, nemám žádnou „domácí“ práci, manželka a děti po mně nic nechtějí = volný čas*

4. *Nejsem v zaměstnání, nemám žádnou „domácí“ práci, manželka a děti po mně nic nechtějí, nemám domluvený žádný sport nebo kulturu = volný čas (asi můj případ)*

Takže abych mohl použít termín volný čas, musí se jednat o neplánovanou činnost.

5. *Volný čas neexistuje, protože i člověk, který např. hledí do ohně, alespoň přemýšlí a tím vlastně pracuje (Šerý, 2014)*

Jako **volnočasovou aktivitu** si tedy pak lze definovat jakoukoliv činnost, která je provozována ve volném čase. Hofbauerovy definice volného času působí až příliš odborně a ne každý je může správně pochopit. Z tohoto důvodu dává autor práce přednost definici Pávkové a kolektivu.

2.2 Historické pojetí volného času

Volný čas, jak je znám dnes, se poprvé objevil až v období po první světové válce, a to spolu se zavedením osmihodinové pracovní doby. Celý den tak byl rozdělen na přibližně osm hodin spánku, osm hodin práce a osm hodin „volného času“. Samozřejmě, že volný čas jako takový měli někteří lidé už dříve, ale záleželo na jejich sociálním postavení či společenské vrstvě, jak tento čas využili. Každá skupina obyvatel ho využívala k jiným účelům. Podobné rozdíly lze pozorovat i v hlubších cestách do minulosti, ale v každém období byl volný čas určen k jiným účelům. Např. v období osvícenství po 18. století se volný čas využíval především k odpočinku a náboženskému rozjímání. Ve starších érách lidstva se pojem volný čas téměř nevyskytuje. (Novinky.cz, 2014)

První stopy různých venkovských sídel s rekreačními funkcemi či zájmových spolků se dají vysledovat v 17. století po skončení třicetileté války. Již tehdy bylo možné sledovat snahy dělníků o zkrácení pracovní doby, aby měli více času na odpočinek a regeneraci sil. S postupem času se začaly objevovat další a další spolky a sdružení, často cíleně zaměřená na určitou skupinu lidí (podle věku nebo zájmů). Netrvalo dlouho a v polovině 19. století se objevily zárodky tělovýchovného spolku Sokol a na počátku století 20. vznikl v Anglii skauting, který se brzy rozšířil po celém světě a je aktivní dodnes. Jejich hlavní náplní byl rozvoj tělesné kultury lidí všech věkových kategorií a posilování vlastenectví. Později se pak objevily spolky politického

charakteru, nebo ideologicky zaměřené organizace pro vyplnění volného času dospělých i dětí. Mezi takové patřily například zájmové organizace sdružené v Národní frontě (Svazarm – Svaz pro spolupráci s armádou, Pionýr – inspirace skautingem, Svaz československo-sovětského přátelství a další). (Kaplan, 2012)

Nyní ale trend ve využívání volného času směřuje spíše k individuálnímu přístupu poskytovatelů volnočasových aktivit (taneční studia, vzdělávací agentury, fitness centra aj.) k potenciálním klientům. Někdy i z hlediska marketingového se k lidem přistupuje jako k zákazníkům, tudíž je zde snaha nabízet co nejrozmanitější činnosti a utvářet si okruhy stálých zákazníků. Dnešní společnost se také zaměřuje na skupiny, které dříve nebyly v popředí zájmu, např. na vozíčkáře či jinak hendikepované, a je zde snaha je začlenit do běžného života i z hlediska volného času, tedy přizpůsobit jim nabídku volnočasových aktivit jejich potřebám a schopnostem. (Trend vozíčkářů, 2014)

V současnosti jsou trendy takové, že se rodiče bojí nechat venku děti samotné bez dozoru, a proto děti tráví většinu volného času doma u televize či počítače. Roste i finanční náročnost nabízených kroužků, klubů apod., a tak děti ztrácejí schopnost komunikovat se svými vrstevníky, což často přetrvává až do dospělosti. Izolovaný jedinec se pak stává konzumentem zábavy, místo aby se podílel na její tvorbě. (MŠMT, 2006; Novinky.cz, 2012; České zdravotnické fórum, 2014)

3 Obec Chrást

Tato bakalářská práce je zaměřena na obec Chrást, také nazývanou Chrást u Plzně. Oficiální název obce je Chrást, ale z důvodu rozlišení s jinými Chrásty v České republice, je používán i název Chrást u Plzně, jenž je pojmenováním místního nádraží. Obsahem této kapitoly je představení obce a popsání její zajímavé historie. Dále kapitola mapuje nabídku volnočasových aktivit, které je možné v obci aktuálně provozovat. Určitý prostor je věnován i historii konkrétních volnočasových aktivit v obci nebo jednotlivých spolků.

3.1 Představení obce

Obec Chrást je malá obec v okrese Plzeň – město (dříve Plzeň – sever), která má 1868 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 342 m n. m. na soutoku řek Klabavy a Berounky, 7 km severovýchodně od Plzně. V obci se dle posledního sčítání lidí, domů a bytů nachází 892 bytových jednotek a 623 domů, což je v porovnání s 1868 obyvateli vysoké číslo. Po přepočtu vychází přibližně 1,23 obyvatele na 1 dům/byt. Toto číslo ale není přesné, protože z výše zmíněných 892 bytů je 186 neobydlených. Teoreticky by pak vypočtený poměr (upravený odečtením neobydlených bytů) nabýval hodnoty 1,4 obyvatele na 1 byt/dům. (Český statistický úřad, 2014)

3.1.1 Historie

První zmínky o obci Chrást pocházejí z roku 1242, kdy na dvorci v Chrástu hospodařil vladyka Adam. Tehdy byl Chrást darován králem Václavem I. choťšovskému klášteru a z jeho darovací listiny pochází první písemný záznam o obci. Název obec získala podle křoví (tzv. chrastí), které v obci kdysi rostlo ve velkém množství. V průběhu let se měnili vlastníci obce a později i rychtáři či starostové. V obci bylo poměrně živo, avšak dle autora nejzajímavější období v obci bylo období od první světové války až do konce druhé světové války a období po válce.

Během první světové války byl do obce doručen mobilizační plán, a tak občané Chrástu museli jít bojovat na frontu. Z více než 100 nasazených občanů jich ve válce padlo 29. Když válka skončila, byla vyhlášena samostatná Československá republika a život v obci se zklidnil. Když se blížily oslavy dvacátého výročí vzniku republiky, byla vyhlášena druhá světová válka a plánovaných oslav výročí se občané nedočkali. Druhá

světová válka byla pro obec dramatičtější než první. V září 1938 došlo k mobilizaci, při které z Chrástu nastoupilo do války asi 75 osob. V obci se v průběhu války schovávali často uprchlíci, nejdříve němečtí, kteří se v obci dlouho nezdrželi. Ale později, jak rostl odpor proti Německu a jím nastolené protektorátní vládě, byla v obci založena odbojová skupina. Ta započala svoji činnost v roce 1943, když ruští vojáci utekli z německého zajateckého tábora. Tenkrát se podařilo chrásteckým hasičům čtyři tyto ruské vojáky zadržet a v obci je hlídali a pečovali o ně. Chrástecký odboj se mimo jiné staral také o zbraně, které ukryli na poli za vsí v železné voznici, která je dodnes vedle obecního úřadu jako památník na tuto těžkou dobu. Němci začali ke konci války cítit nervozitu a ve velkém hledali různé uprchlíky či zrádce. V Chrástu bylo zatčeno 96 osob, z nichž se z koncentračních táborů nevrátilo třicet dva.

V květnu 1945, když do Čech přijeli američtí vojáci, Chrást ožil. V obci měli Američané velitelství, kuchyni a také zdravotnické centrum a chrástečtí občané u sebe rádi osvoboditele nechávali přespat. První skupina vojáků se v obci dlouho nezdržela, ale druhá v Chrástu setrvala až do listopadu 1945. Američtí vojáci se s občany Chrástu snadno sžili a atmosféra po válce s přítomností Američanů ožila. Jako památka na období těchto dvou světových válek se v Chrástu nachází několik památníků či pomníků. Pravidelné oslavy osvobození za účasti válečných veteránů obec nepořádá. (Kotorová, Blaheta, 1992)

3.1.2 Znak a vlajka

Z rozhodnutí předsedkyně poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové ze dne 17. dubna 2012 (viz příloha B) byla obci udělena nová vlajka a znak. Popis znaku (vyobrazení viz příloha C): „*Ve stříbrném štítě s modrou hlavou nad červenou cimbuřovou patou čelně postavená korunovaná hrncová přilba přirozené barvy s černými příkrývadly nesoucí rozevřená černá křídla.*“ Popis vlajky (vyobrazení viz příloha D): „*List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a zubatý červený s deseti zuby a devíti stejnými mezerami, v poměru 1 : 2 : 1. V bílém pruhu čelně postavená korunovaná hrncová přilba s černými příkrývadly nesoucí rozevřená černá křídla. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.*“ (Obec Chrást, 2014a)

3.1.3 Podnikání a služby

Dříve býval Chrást průmyslovou obcí, protože se v něm nacházela sklárna, cihelna, prachárna, ale také zemědělské družstvo. Postupem času však tyto průmyslové objekty zanikly. Před první světovou válkou bylo v obci relativně velké množství živnostníků – hostince, obchody se smíšeným zbožím, nádražní restaurace, obuvníci, krejčí, pekaři, řezníci, kováři a další (Kotorová, Blaheta, 1992). Dnes lze v Chrástu najít několik obchodů se smíšeným zbožím, jednu pekárnu a řezníka, dále pak pár barů a restaurací, trafik, drogerii, pobočku České pošty, čerpací stanici, ale také cukrárnu či cykloservis. Své služby pak nabízí i řada soukromých podnikatelů, od kadeřnictví přes prodej medu až po rámování obrazů či nabídku účetních služeb. Služby, které v obci nejsou poskytovány, jsou dostupné v Plzni, kam za prací vyjíždí dle posledního sčítání lidu téměř 500 obyvatel. (Český statistický úřad, 2014)

3.1.4 Doprava

První veřejná autobusová doprava byla do obce zavedena v dubnu 1929, kdy se občané poprvé mohli svézt autobusem z Chrástu do Plzně. S výjimkou několika let, kdy byla autobusová doprava zrušena, se pouze měnil provozovatel, ale tato možnost spojení s Plzní byla v obci stále. Nyní je obec infrastrukturně dobře napojena na trasu z Plzně na Radnice. Spojení do Plzně zajišťují autobusy MHD a ČSAD Plzeň, ale také přes obec vede železnice spojující Plzeň a Prahu a z Chrástu pak vede jednokolejná trasa do Radnic. Železnice v Chrástu byla postavena v letech 1860 – 1862, kdy se stavěla trať z Plzně do Prahy, a první vlak po ní projel v roce 1862. Zároveň s touto železnicí se stavěla i trať z Chrástu do Radnic, na které byl provoz zahájen v dubnu 1863. Při stavbě této trati bylo třeba překonat překážku v podobě údolí řeky Klabavy, k čemuž byl postaven 40 metrů vysoký most, který je také někdy nazýván „Eiffelův“, zřejmě kvůli podobě mostní konstrukce a slavné Eiffelovy věže v Paříži, postavené architektem Gustavem Eiffelem. Tato trať je i dnes velmi důležitá, protože je to jediné spojení s oblastí Stupna a Radnic, a tak je využívána kromě osobní dopravy i pro dopravu nákladní. (Kotorová, Blaheta, 1992)

Železnice z Plzně do Prahy však brzy dozná velkých změn. Aktuálně probíhá stavba podzemního železničního tunelu pod kopcem Chlum, který povede až do Ejpovic, kde se napojí na trasu Plzeň – Praha vedoucí přes Chrást. Jedná se o součást modernizace tratě a stavby nového koridoru, který by měl o několik minut zrychlit jízdu

do Prahy. Kvůli tomuto tunelu se však trasa mezi Doubravkou a Ejovicemi stane nepotřebnou a má dojít k vytrhání kolejí. Návrhy, k jakým účelům by mohl sloužit tento nově vzniklý prostor v budoucnu, jsou uvedeny v závěrečné části této práce. (iDnes.cz, 2013)

3.2 Nabídka volnočasových aktivit v obci

Tato podkapitola představuje činnosti, které lze v obci provozovat, a zároveň je u každé organizace či sdružení stručně zmíněna jejich historie. Uvedeny jsou také akce, které byly pořádány v minulosti, ale dnes se nekonají (viz tabulka 1). Z velkého množství akcí a aktivit, které se v obci pořádaly, byly vybrány ty nejzajímavější. V tabulce 1 jsou červeně uvedeny akce, které se přestaly pořádat koncem 20. století, zeleně akce, které mají v obci svou tradici a pořádají se dodnes, modrá barva pak značí nově organizované akce, které se poprvé uskutečnily až po roce 2000.

Tabulka 1: Akce pořádané v obci v minulosti a v současnosti

<p>Josefská zábava ples Jednotného zemědělského družstva ples Českých drah ples podniku místního hospodářství ochotnické divadlo vinobraní kino minikino letní kino estrádní soubor Lučina Maškarní ples pro dospělé</p>	<p>akce pořádané v minulosti – dnes se nekonají</p>
<p>Hasičský ples Rybářský ples Myslivecký ples Dětský maškarní ples Sportovní ples stavění májky rozsvícení vánočního stromku pout' Velikonoční zdobení Vánoční zdobení</p>	<p>akce pořádané v minulosti – dnes se konají</p>
<p>Chrástecké ručičky Sousedské posezení Martinská veselice Chrástecký den</p>	<p>akce nově pořádané</p>

Zdroj: Blaheta, 2014

3.2.1 Mateřská škola

Mateřská škola Chrást byla od roku 1950 v jiné budově a zapsáno do ní bylo 35 dětí. Její nová vlastní budova byla postavena v roce 1959, ale v roce 2008 byla zahájena významná rekonstrukce. Projekt „Rekonstrukce, modernizace a rozšíření kapacity Mateřské školy Chrást“ byl podpořen z Evropského fondu pro regionální rozvoj, investorem byla obec Chrást. Po této rekonstrukci se kapacita školky rozšířila na 84 míst, čímž se vyřešil problém narůstajícího počtu odmítnutých dětí. Tato přestavba byla dokončena v roce 2009, kdy prvního listopadu proběhlo slavnostní otevření nové školky. Chrástecká mateřská škola začala nabízet dětem v předškolním věku (v posledním roce školky) několik zájmových aktivit. V mateřské škole je k dispozici výtvarný kroužek (keramika), angličtina nebo PHV – přípravná hudební výchova (ve školce nazývaná Zpívánky), kterou zajišťuje Základní umělecká škola Chrást. Obecním úřadem bylo na zahradě mateřské školy zřízeno nové hřiště pro malé děti volně přístupné veřejnosti v otevírací době školky. (Mateřská škola Chrást, 2012)

3.2.2 Základní škola

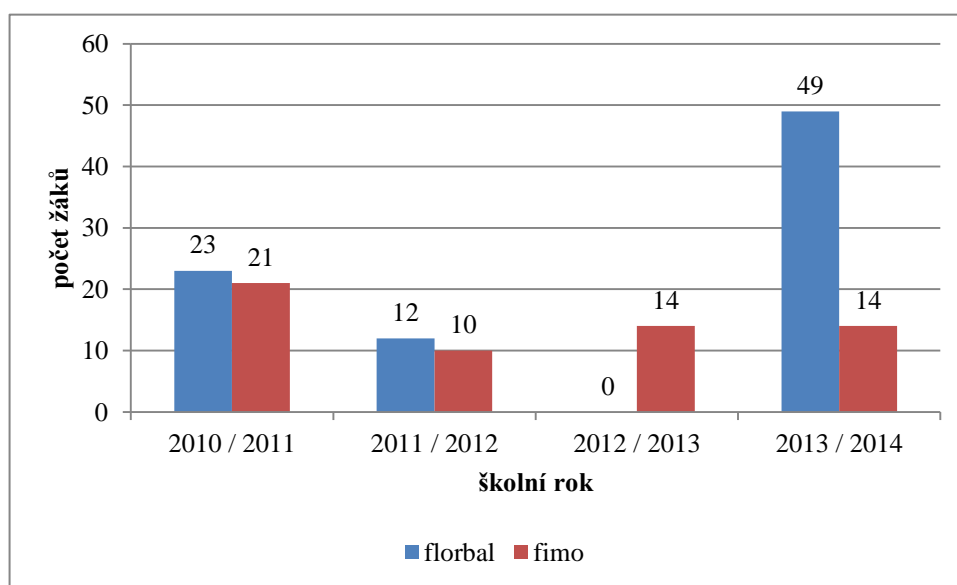
Základní škola v Chrástu byla postavena v roce 1906 a za více než 100 let své existence prošla mnohými změnami. Současná podoba pochází z roku 2006, kdy byla k jejímu stému výročí fasáda opravena do původní podoby. (Základní škola Chrást, 2012)

Základní škola nyní nabízí 11 zájmových kroužků (viz obrázek 2). V průběhu školního roku není problém přizpůsobit nabídku aktuálním přáním dětí, stejně tak se nabídka kroužků každoročně mění podle klesajícího či rostoucího zájmu o konkrétní činnost. Kroužky jsou určeny pro konkrétní třídy základní školy, což někdy může být vnímáno negativně. Např. tenis je nabízen ve školním roce 2013/2014 pro 3. až 5. třídu, ale někteří starší žáci by uvítali tenisový kroužek pro druhý stupeň základní školy. Na tenisový kroužek chodí 14 dětí, rozděleny jsou do dvou skupin po 7 hráčích. (Sterlyová, 2014)

Trendy v aktuální nabídce zájmových kroužků jsou takové, že mírně roste zájem o výtvarný kroužek zaměřený na výrobu předmětů z materiálu zvaného fimo. Ve školním roce 2010/2011 byla práce s fimem zahrnuta ve výtvarných dílnách (viz obrázek 1). K jeho osamostatnění došlo až ve školním roce 2011/2012. Ve školním roce

2010/2011 byly dvě skupiny kroužku florbalu – 3. až 5. třída a 6. až 9. třída, v dalším školním roce už byl florbal otevřen pouze pro žáky od šesté do deváté třídy a v minulém školním roce škola florbal vůbec neotevřela. V prvním pololetí školního roku 2013/2014 byl florbal určen žákům 6. až 9. třídy a byli organizováni v jedné skupině. S příchodem nového vyučujícího výrazně vzrostl zájem o tento sportovní kroužek, a proto ve druhém pololetí škola otevřela florbal i pro žáky z nižších tříd (již od 3. třídy) a celkově florbal nyní navštěvuje 49 dětí. Ve srovnání s počtem dětí na druhém stupni (55 dětí) se jedná o skutečně enormní zájem. Z tohoto důvodu se škola rozhodla na léto pro děti připravit i příměstský tábor zaměřený na florbal. Využívá tak tohoto zvýšeného zájmu o florbal. (Sterlyová, 2014)

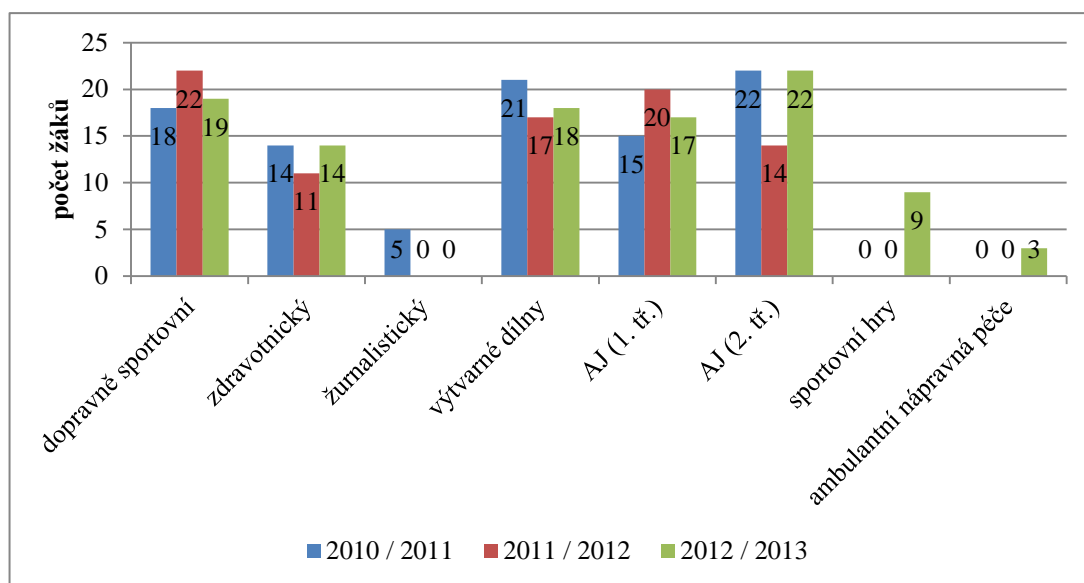
Obrázek 1: Obsazenost kroužků fimo a florbal na ZŠ

Zdroj: Sterlyová, 2014

Výuka jazyků je na dobré úrovni. Děti se učí angličtinu od třetí třídy, od sedmé třídy se přidává jazyk německý (viz příloha G). Dříve škola nabízela jako třetí jazyk ruštinu formou kroužku, ale nyní z důvodu nízkého zájmu v nabídce již není. Kromě této výuky je nabízena i angličtina externí jazykovou školou Cizí řeči. Ta nabízí pro prvňáčky kombinovanou výuku vedenou českým lektorem a americkou rodilou mluvčí. Tento kroužek hradí rodiče v plné výši a navštěvuje ho přibližně 15 dětí. Z externistů ve škole působí i kroužek karate nebo mini aerobic pro děti, pro dospělé pak zumba, břišní tance nebo cvičení pro starší ženy. (Sterlyová, 2014)

Obrázek 2: Obsazenost vybraných kroužků na základní škole

Zdroj: Sterlyová, 2014

Ve škole je k dispozici také školní časopis *Záškolák* (viz příloha E). Ten vznikl z dřívějšího kroužku žurnalistiky. Do časopisu může přispívat kdokoliv, kdo má zájem. Ze zbývajících činností je ve škole dále nabízen kroužek kognitivních funkcí, kde děti procvičují myšlení a mozek. V prvním pololetí školního roku 2013/2014 ho navštěvovalo kolem 20 dětí, ve druhém pololetí na něj chodí přibližně osm dětí (tento úbytek je způsoben nárůstem počtu dětí navštěvujících florbal). Základní škola Chrást pak své prostory propůjčuje i základní umělecké škole Chrást pro část její výuky, hlavně pěvecké hlasové výchovy a hudebních nauk. Je to výhodné z časových důvodů, protože většina dětí je zároveň žáky základní školy a rozvrh hudební nauky tak lze přizpůsobit jejich školnímu vyučování.

Pro děti z prvního stupně je ve škole také k dispozici kroužek náboženství, který pořádá místní fara Českobratrské církve evangelické ve spolupráci s katolickou farností v Dýšíně a je určen pro děti z chrástecké a dýšinské základní školy. Ze základní školy Chrást na náboženství chodí 4 děti (Šimr, 2014). První stupeň základní školy pořádá pravidelně na podzim drakiádu, při níž děti pouští vlastnoručně vyrobené draky. Tato akce má v obci dlouhou tradici, ale její nevýhodou je závislost na počasí. Součástí této akce je také soutěž o nejhezčího draka a o takového, který vystoupá nejvýše. (Sterlyová, 2014)

3.2.3 Základní umělecká škola

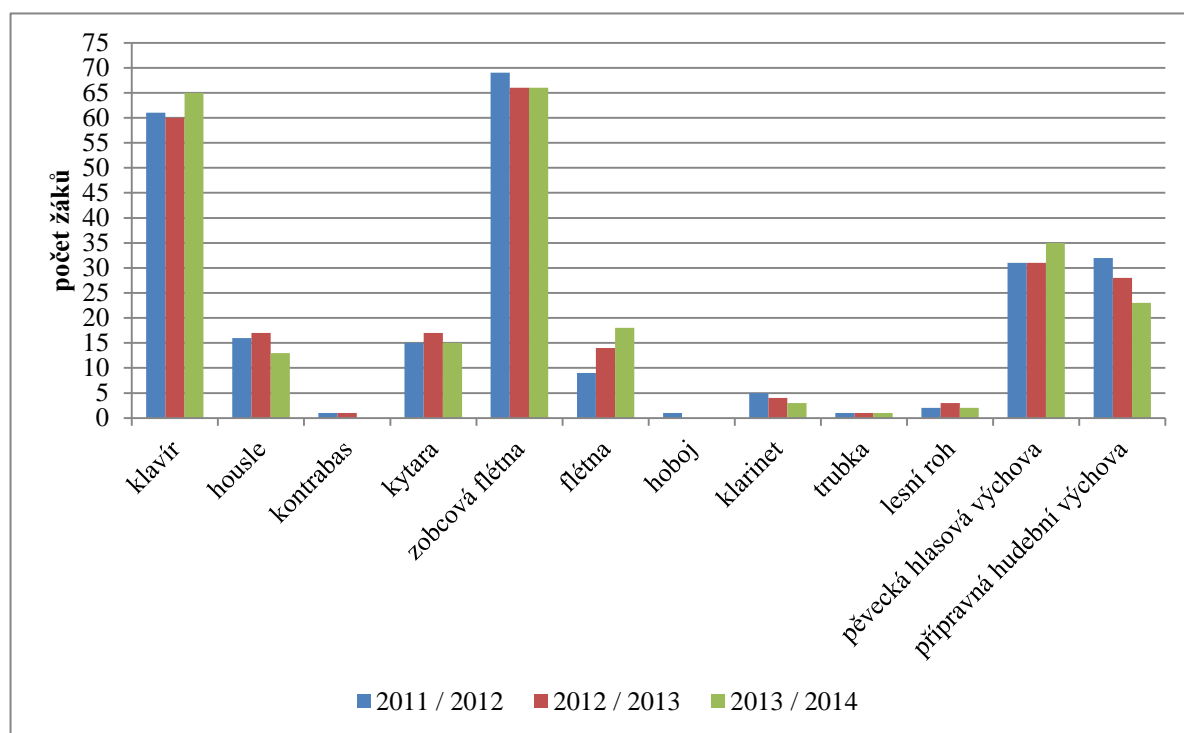
Základní umělecká škola Chrást se jako samostatná organizace poprvé objevila na podzim roku 1973 poté, co se oddělila od Lidové školy umění v Třemošné. V průběhu let škola postupně rozšiřovala nabízenou výuku až na současný stav 10 nástrojů, pěveckou hlasovou výchovu a přípravnou hudební výchovu. Aktuální kapacita školy je 241 žáků, která je plně využita, a škola dokonce musí každý rok určité množství uchazečů o studium odmítnout z kapacitních důvodů. Řešením by bylo rozšířit prostory školy. Základní umělecká škola Chrást hledá možné způsoby, jak uspokojit poptávku, ale v současné době se nedaří najít žádné přijatelné řešení.

Škola nabízí výuku pro děti i pro dospělé. Úplata za vzdělání pro dospělé je téměř šestkrát vyšší než za výuku pro děti, ale jedná se o sekundární nabídku (přesto využívanou – důkazem toho je seskupení Staré dámy, jehož členkami jsou matky žáků školy). Škola je primárně určena pro děti, a když je její kapacita naplněna, škola nemůže dospělé přijmout. Na základní umělecké škole lze studovat buď samostatně, nebo skupinově (vyučovací hodina probíhá zároveň pro dva žáky). Zde se ceny poté mírně liší. Kolektivní výuka (hudební soubory) probíhá bezplatně pro žáky této školy. Kromě pěvecké hlasové výchovy a přípravné hudební výchovy škola nabízí na výběr z 10 hudebních nástrojů, na které lze hrát – flétna, zobcová flétna, klarinet, housle, kontrabas, trubka, lesní roh, hoboj, klavír a kytara. (Základní umělecká škola Chrást, 2014)

Jelikož je škola jednooborová, nabízí pouze výuku v hudebním oboru. V budoucnu by stálo za úvahu, v případě rozšíření kapacity, zda nerozšířit také nabídku oborů a zahrnout i obor výtvarný, taneční či literárně dramatický. O výtvarné kroužky děti projeví zájem v dotazníkovém šetření. Rozdělení žáků podle předmětů, které studují (viz obrázek 3), ukazuje, že zájem o pěveckou hlasovou výchovu si drží svůj vysoký standard a dokonce mírně vzrůstá. V menšině jsou pak nově nabízené nástroje jako kontrabas, hoboj, trubka, lesní roh nebo dříve tradiční klarinet. O kontrabas a hoboj je kolísavý zájem, většinou se jedná pouze o jednotlivce. Klarinet pak ztrácí na oblibě mezi dětmi, v minulosti byl zájem větší, ale jak ukazují čísla z posledních tří let, zájem rok od roku klesá. (Borovička, 2014)

Při základní umělecké škole Chrást působí několik souborů. Nejznámější z nich je Lidová muzika z Chrástu, která byla založena v roce 1996 a je aktivní dodnes. Vydává CD, koncertuje v Plzni a okolí a také navštěvuje folklórní festivaly po celé České republice i v zahraničí. Od roku 2008 vedle Lidové muziky z Chrástu také funguje Malá muzika, což je lidový soubor složený převážně z žáků základní umělecké školy Chrást. Na vybraných akcích vystupují oba soubory společně. Za zmínku stojí také hudebně dramatický soubor Karkulka, který zpracovává operetky od známé dvojice Svěrák – Uhlíř. Od roku 2012 spolupracuje soubor Karkulka se školní kapelou SK2O.CZ a z této spolupráce vzniklo představení Noc na Karlštejně, které bylo odehráno mimo jiné v Plzni v rámci Historického víkendu v červnu 2013 a bude uvedeno při této příležitosti i letos. V základní umělecké škole se ve velké míře vyučuje hra na zobcové a příčné flétny (viz obrázek 3). Z toho důvodu bylo ve škole založeno seskupení QuarTETKY, jehož členky hrají na zobcové a příčné flétny. Pro dospělé pak škola nabízí pěvecký sbor Chrástocho, který má na svém repertoáru skladby různých žánrů. (Chrástocho, 2011)

Obrázek 3: Obsazenost oborů ZUŠ

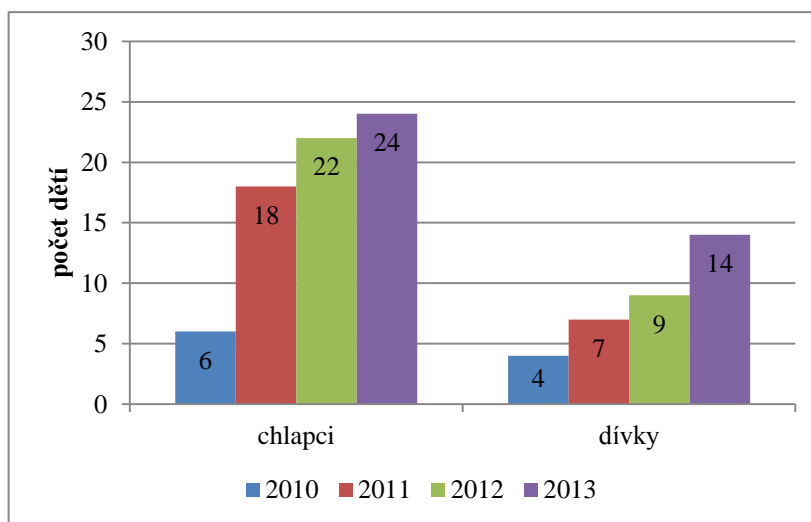
Zdroj: Borovička, 2014

Základní umělecká škola Chrást má kromě své budovy v Chrástu také pobočky v Dýšině, Kyšicích a Volduchách, což by mohlo zvýšit zájem o další nabízený obor. Spolu se základní uměleckou školou Starý Plzenec se základní umělecká škola Chrást řadí mezi známé a úspěšné školy na území Plzeňského kraje. V roce 2010 byla oceněna jako „Nejúspěšnější základní umělecká škola Plzeňského kraje“ na základě výsledků ze soutěží základních uměleckých škol a o rok dříve v roce 2009 získala škola ocenění „Nejaktivnější základní umělecká škola Plzeňského kraje“, které vycházelo z množství pořádaných koncertů a účastí v soutěžích. Na začátku školního roku 2013/2014 škola slavila 40 let od svého samostatného působení a k tomuto výročí bylo uspořádáno několik koncertů. Během slavnostního večera, který proběhl 8. října 2013, byly uděleny Ceny ředitele za činnost vykonávanou pro školu bezplatně mimo pracovní povinnosti za přítomnosti starostů z obcí, kde má základní umělecká škola Chrást své pobočky, a bývalých učitelů a žáků, kteří se dnes hudbou živí profesionálně. (Základní umělecká škola Chrást, 2014)

3.2.4 Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů v Chrástu měl při svém založení v roce 1913 padesát šest členů. Hasiči se během obou světových válek účastnili odboje a mnoho jich během této činnosti položilo život za svou vlast. Po čtyřicetileté působnosti sboru byla v roce 1953 postavena nová hasičská zbrojnice. Na konci padesátých let (v roce 1958) již bylo u hasičského sboru evidováno 70 členů, mezi nimiž bylo i 14 žen. Hasiči z Chrástu se často účastnili soutěží, ze kterých si přivezli mnohá ocenění, ale dospělí nebyli jediní, kdo slavil úspěch. V roce 1981 byla zahájena v Chrástu tradice práce s dětmi, jejíž zakladatelkou je Alena Jungová, která dovedla děti k výborným výsledkům na okrskových, okresních i krajských soutěžích. Několikrát se tým mladých hasičů z Chrástu probojoval až do celostátního kola hry Plamen. Alena Jungová takto úspěšně mladé hasiče vedla do roku 2011, kdy na její místo nastoupila Mirka Pluhovská. S jejím příchodem získal kroužek mladých hasičů nové členy z řad nejmladších dětí. V současné době je v kroužku mladých hasičů kolem 20 dětí (viz obrázek 4), dospělých dobrovolných hasičů je pak přibližně třicet. Hasiči v Chrástu pomáhali při povodních v roce 2002, stejně jako při každoročních menších povodních. Jejich činnost není vázána pouze na území obce Chrást. Ochotně pomáhají v okolních obcích při požárech a mnohokrát zachránili lidem život či majetek. (Sbor dobrovolných hasičů Chrást, 2012)

Obrázek 4: Návštěvnost kroužku mladých hasičů

Zdroj: Pluhovská, 2014

3.2.5 Fara Českobratrské církve evangelické

Chrást se svého samostatného farního sboru dočkal až v roce 1948 a o osm let později proběhlo slavnostní vysvěcení nového sborového domu. Kulturní dění na chrástecké faře ožilo až s příchodem nového faráře Karla Šimra v roce 2006, kdy se začaly pořádat každoroční náboženské akce (např. Předpůlnoční bohoslužba, pravidelné kázání). Od roku 2007 je veřejnosti zpřístupněna farská zahrada, kam mohou denně zavítat rodiče s dětmi. Karel Šimr zahájil také spolupráci s Lidovou muzikou z Chrástu a dalšími hudebními seskupeními, čímž se rozšířil nabízený program na faře. Lidová muzika z Chrástu se každoročně účastní tzv. Předpůlnoční bohoslužby na Štědrý den, kdy v jejím průběhu hraje své koledy. Na Tři krále se pak koná Tříkrálový koncert Lidové muziky z Chrástu, čímž končí období vánočních koncertů. (Farní sbor Českobratrské církve evangelické, 2014)

V současné době fara spolupracuje se základní školou, kde vede kroužek náboženství pro děti ze základních škol Chrást a Dýšina. Mezi obyvateli je populární např. cyklus přednášek o genealogii „Kam už paměť nedosáhne“, jehož prostřednictvím na faře PhDr. Jiří Stočes Ph.D. ze Západočeské univerzity v Plzni učí občany sestavit si vlastní rodokmen. Z dalších pravidelných akcí pořádaných farou Českobratrské církve evangelické lze jmenovat nedělní, vánoční či velikonoční bohoslužby a také posezení nazvaná „Biblická v Človíčku“, která se konají každý čtvrtek v plzeňském denním

stacionáři Človíček zřizovaném organizací Českobratrské církve evangelické Diakonie. Fara se aktivně zapojuje do Noci kostelů, která probíhá každoročně v květnu. Během těchto koncertů se na faře vystřídá množství hudebních či divadelních seskupení, jako například již zmíněná Lidová muzika z Chrástu. Na faře se také promítají filmy v rámci festivalu Jeden svět. Nabízené filmy jsou z různých žánrů, tudíž uspokojí široké spektrum diváků. (KULICH, 2014d; Šimr, 2014)

V listopadu 2010 byl vznesen návrh otevřít faru i těm, kteří nepatří do evangelického sboru či církve. Cílem bylo udělat z fary místo setkávání místních občanů. K uskutečnění projektu nazvaného „Živá fara“ bylo zapotřebí zrekonstruovat faru, neboť její kapacita již byla nedostačující. „Živá fara Chrást“ získala částku třicet tisíc euro z prostředků Pomocného díla evangelických církví Švýcarska a v rámci veřejné sbírky na evangelických farách se vybralo přibližně 800 tisíc korun. Později fara obdržela ještě další dary a příspěvky nutné k dokončení všech prací. Rekonstrukce byla náročná a trvala dva roky – od června 2011 do června 2013, během kterých evangelický sbor odpracoval přes 300 brigádnických hodin. V první etapě bylo přestavěno podkroví, druhá etapa zahrnovala rekonstrukci spodního patra budovy fary. Slavnostního zahájení první etapy se účastnily místní soubory ze základní umělecké školy a na prostranství před farou byl i další bohatý kulturní program. Projekt „Živá fara“ byl úspěšný. Fara má nyní bezbariérový přístup a nabízí i sociální zařízení pro návštěvníky. Akce na faře se těší nyní po její rekonstrukci větší návštěvnosti. (Český rozhlas, 2013)

Ve zvonici na střeše fary evangelického sboru se nachází zvon, který byl na konci roku 2009 darován chrásteckému sboru saským městem Posseck. Tento způsob obstarání zvonu do zvonice na faře byl zvolen z důvodu nedostatku financí na odlití nového zvonu. Zvon odbíjí právě poledne vždy o státních svátcích a nedělích. Mimo to pak farář zvoní před každou bohoslužbou a také při událostech konaných na faře. Zajímavostí je, že jedno z prvních zvonění se uskutečnilo k výročí úmrtí bývalého českého prezidenta Václava Havla, kdy se zároveň rozezněly zvony po celé České republice. (Farní sbor Českobratrské církve evangelické, 2014)

3.2.6 Kultura

Hlavní složkou kultury v obci byly tradičně plesy. V současnosti se v obci pořádá sedm plesů a zábav. Nejoblíbenější ples je hasičský, pořádaný každoročně na

přelomu února a března sborem dobrovolných hasičů, kteří oslovují sponzory a zajišťují přípravu plesu a jeho hladký průběh. Tradičně na hasičském plese hraje k tanci a poslechu skupina OÁZA pana Josefa Řáhy. Mezi další plesy, které jsou pořádány každoročně, patří rybářský a myslivecký. Vzhledem k široké členské základně Českého rybářského svazu a Mysliveckého sdružení patří tyto plesy mezi ty, jež jsou hojně navštěvovány. Možnost výhry ryb či zvěřiny v tombole činí tyto plesy pro občany atraktivními. Dětský maskarní ples pořádá Český svaz žen a je jednou z mnoha akcí, které se stále těší velké oblibě mezi obyvateli Chrástu. V posledních letech je pořádán také ples farní, který organizuje evangelický sbor. (KULICH, 2014a, b, c)

Některé plesy byly dříve zrušeny, ale nyní se opět konají a reakce obyvatel jsou pozitivní. Takovou akcí je sportovní ples. Jak již z názvu vyplývá, pořadatelem je tělovýchovná jednota Spartak Chrást. Navrácená tradice sportovního plesu se u občanů setkala s kladnou odezvou a návštěvnost byla srovnatelná s ostatními plesy. (KULICH, 2014b)

Plesy se nemusí pouze rušit, ale mohou vznikat i nové. Takovým je Martinská veselice, jejímž pořadatelem je obec Chrást. Veselice se vždy koná v polovině listopadu a láká na kvalitní Svatomartinské víno či pečenou husu, kterou lze vyhrát v tombole. Na Martinské veselici vystupují jako součást doprovodného programu Lidová muzika z Chrástu a Malá muzika. (Koubová, 2014)

V minulosti však v obci bylo během plesové sezóny mnohem více akcí. Z dnes již zrušených plesů stojí za zmínku Josefská zábava (konala se v březnu u příležitosti svátku svatého Josefa) nebo plesy Jednotného zemědělského družstva, Českých drah nebo podniku místního hospodářství. Místní hospodářství sjednocovalo výrobní podniky působící v obci. Mezi ně patřily truhlárny, kovodílna, švadleny, sklenářství, čistírna a prádelna, elektropráce či stavební práce. Je zřejmé, proč byly tyto plesy zrušeny. Jednotná zemědělská družstva po revoluci v roce 1989 zanikla a během let postupně v obcích docházelo k uzavírání průmyslových podniků. České dráhy již svůj ples nepořádají, protože v obci dnes nebydlí tolik jejich zaměstnanců jako dříve. Dráhy v minulosti zaměstnávaly na chrásteckém nádraží více lidí, ale z důvodu restrukturalizace společnosti došlo k úbytku pracovních míst (Cízlová, 2014). Týden po dětském maskarním plese se konal maskarní ples pro dospělé, který organizoval tehdejší provozovatel Lidového domu. Vstup na ples byl pro návštěvníky v maskách

zdarma, a proto byl ples oblíbený mezi mladšími obyvateli. Po změně nájemce Lidového domu se maškarní ples pro dospělé přestal pořádat. Záleží na současném provozovateli Lidového domu, zda tuto akci obnoví. (Blaheta, 2014)

Lidový dům, kde se všechny výše zmíněné plesy konají (nebo konaly) v obci stojí od roku 1927. Nejdříve sloužil pouze jako hospoda, ale pro spolkovou a veřejnou činnost byl v roce 1936 přistavěn rozlehlý sál s jevištěm a zázemím pro pořádání divadelních představení za přispění dobrovolné práce obyvatel obce. V Lidovém domě se pravidelně konají koncerty hudebních kapel. Výměna oken v sále Lidového domu přispěla ke snížení hladiny hluku, v důsledku čehož klesl počet stížností občanů z nejbližšího okolí. (Kotorová, Blaheta, 1992)

V obci bylo od roku 1922 provozováno kino v hostinci „U Štajfů“. Toto kino bylo zpočátku ziskové, stejně jako bufet v sále kina, a tak bylo možné v průběhu let provést několik rekonstrukcí. Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let se v kinosále pořádaly i filmové festivaly. Bohužel od roku 1966 začala návštěvnost klesat a v roce 1976 došlo k jeho uzavření. Technický stav již byl nevyhovující a na nákladnou rekonstrukci se nenašel dostatek financí. K Lidovému domu byla v té době přistavěna nová přednášková místnost, kam bylo dočasně umístěno minikino, které promítalo dvakrát v týdnu pro děti i dospělé. Z důvodu četných stížností na kvalitu obrazu i zvuku se obec rozhodla v roce 1991 provoz minikina již dále finančně nepodporovat (Kotorová, Blaheta, 1992). Kromě kina a minikina v obci existovalo také letní kino na fotbalovém stadionu, v němž se promítaly filmy různých žánrů. Letní kino zaniklo v průběhu devadesátých let z technických důvodů. Filmy se začaly šířit na nových nosičích a stadion nebyl vybaven potřebnou moderní technikou a pořízení nové promítačky by bylo finančně náročné. (Blaheta, 2014)

V Chrástu působilo také ochotnické divadlo. Používalo při svých představeních kulisy, které poté, co divadlo ukončilo svou činnost, zůstaly uschovány na půdě Lidového domu. Následně se na ně zapomnělo a objeveny byly až po roce 2010 při rekonstrukci střechy. Dobrovolníci z řad občanů se rozhodli kulisy zrestaurovat a dát je obci Chrást k dispozici. Nyní je využívá hudebně dramatický soubor Karkulka ze základní umělecké školy Chrást při svých vystoupeních. Divadlo však z Chrástu zcela nevymizelo. Pravidelně do Lidového domu přijíždí hrát TRUS (Trnkovská

umělecká společnost) či jiné divadelní skupiny, aby občanům předvedli své umění. (Koubová, 2014)

V osmdesátých letech pořádal fotbalový oddíl každoročně na podzim vinobraní při příležitosti přátelského zápasu s fotbalisty z Německé demokratické republiky, kam na jaře na podobný zápas vyjížděli chrástečtí hráči. Tato spolupráce se nedochovala do současnosti, ale občané na vinobraní rádi vzpomínají. Tradicí, která je v obci zachována dodnes, je stavění májky 30. dubna sborem dobrovolných hasičů. Pestrý doprovodný program uspokojí všechny věkové kategorie – členové kroužku mladých hasičů zdobí májku proužky z krepového papíru, dospělí členové dobrovolných hasičů pak májku postaví a společně si pod stojící májkou opékají špekáčky, povídají a zpívají. Smyslem této večerní zábavy dobrovolných hasičů je držení stráže pod májkou, aby jí neporazili skupiny (i dobrovolných hasičů) z okolních obcí. (Blaheta, 2014)

Sousedské posezení je název kulturní akce, která se koná každý rok na podzim. Druhou podobnou událostí je Chrástecký den, který je spojen s výročím některého spolku či sdružení v obci, a tak se událost někdy jmenuje jinak (např. Hasičský den). Chrástecký den vychází na začátek června, a je proto spojen s oslavou Dne dětí. Akce se konají na cvičném hřišti vedle tělocvičny tělovýchovné jednoty Spartak Chrást. Kromě setkání s ostatními občany a posezení je během těchto událostí nabízeno občerstvení, zmrzlina paní Jitky Kacerovské či zákusky z místní cukrářské výroby paní Marie Pacholíkové.

Na pódiu, které stojí vedle tělocvičny, pak střídavě vystupují děti ze základní školy, Lidová muzika z Chrástu, Malá muzika (či jiné soubory ze základní umělecké školy) a nakonec hraje k tanci i poslechu celý večer profesionální kapela. Staré podium používané při spartakiádách bylo pro tyto konkrétní účely zrekonstruováno. Pokud má kronikář obce pan Zbyněk Blaheta nějaké zajímavé materiály k promítání, probíhá ve večerních hodinách jejich projekce. Každý rok v prosinci se pak koná rozsvěcení vánočního stromku na chrástecké návsi. S tím je spojen i vánoční jarmark, kde lze zakoupit zboží od ručně dělaných výrobků po fair tradeové potraviny. Před samotným rozsvěcením stromu mají proslovy starosta obce a farář, po něm následuje také slavnostní ohňostroj. (Koubová, 2014)

V obci se koná vždy v červnu pouť. Nejdříve bylo místem konání cvičné hřiště Spartaku Chrást, postupem času se pouť přesunula na volné prostranství před základní školou a nyní se odehrává opět vedle tělocvičny na svém původním místě. Na stejném místě se také konají cirkusová představení. (Blaheta, 2014)

3.2.7 Sport

Sportovce v obci sdružuje tělovýchovná jednota Spartak Chrást, které v obci patří hřiště, tribuna, tělocvična a ostatní okolní stavby. Fotbalový stadion a přilehlé budovy byly postaveny v letech 1950 až 1955, o sedmáct let později (v říjnu 1972) proběhlo slavnostní otevření a předání nové tělocvičny stojící v blízkosti hřiště. Ta byla postavena v období socialismu a od svého vybudování nebyla rekonstruována. Proběhly pouze menší (nezbytně nutné) opravy, ale celý objekt v současnosti vyžaduje celkovou rekonstrukci. (Kotorová, Blaheta, 1992; Koubová, 2014)

Podobně jako tělocvična, i tribuna nacházející se ve sportovním areálu vedle stadionu, se brzy stala nevyhovující. Byly provedeny jen nezbytně nutné opravy, ale k celkové rekonstrukci tribuny dodnes nedošlo. Na obecním zastupitelstvu již bylo předneseno několik návrhů na přestavbu tribuny a zázemí pro sportovce, ale nikdy se nenašel dostatek finančních prostředků. Při postupu „A“ týmu chrásteckých fotbalistů do krajské divize bylo třeba mít oddělené šatny pro rozhodčí a pro žactvo, což zázemí na stadionu nesplňovalo. Pro tyto účely byl přestavěn domek správce stadionu, a tak nic nebránilo klubu v postupu. Toto řešení bylo finančně přijatelnější než kompletní rekonstrukce tribuny a zázemí, ale i tak se nadále hledají sponzoři či dotace, které by pokryly rekonstrukci zařízení v areálu Spartaku Chrást. Jelikož odešel hlavní sponzor fotbalového „A“ týmu a dalšího se nepodařilo nalézt, byla ukončena činnost této složky FC Spartak Chrást, a tak již není rekonstrukce nezbytně nutná. (Blaheta, 2014)

Spartak Chrást má sedm oddílů – ASPV (Asociace sportu pro všechny), badminton, lukostřelba, lyžování, odbíjená, tenis a Sluníčko. Fotbalový oddíl se v roce 2008 osamostatnil a od té doby vystupuje pod názvem FC Spartak Chrást (Obec Chrást, 2014d). Oddíl Sluníčko funguje od roku 2007 při tělovýchovné jednotě Spartak Chrást a jeho hlavní náplní je cvičení pro rodiče s dětmi od jednoho do čtyř let. Cvičení probíhá v tělocvičně Spartaku Chrást pravidelně jednou týdně, kromě cvičení se rodiče s dětmi mohou scházet v objektu místní hasičské zbrojnice. Klubovna oddílu Sluníčko byla

otevřena v prosinci 2009 a oddíl také využívá farské zahrady, kde často pořádá zábavné akce pro děti. Pravidelně se pořádá lampionový průvod, běh chrásteckou strání, pochod Pohádkový les, burza dětského oblečení, besídky, závody či vyrábění šperků. (Oddíl Sluníčko, 2014)

ASPV – „Asociace sportu pro všechny“ – se zaměřuje na rozvoj těla a ducha zábavnou formou. Mezi nabízené aktivity pro děti patří gymnastika, aerobic či sportovní hry. Dále jsou v obci tenisové kurty, které spravuje tenisový oddíl Spartaku Chrást a na kterých několikrát ročně pořádá pro své členy turnaj ve dvouhře i čtyřhře. Kromě tenisového oddílu kurty využívá i základní škola Chrást, jež na nich provozuje kroužek tenisu pro děti. Kurty jsou v letních měsících často vytížené, zčásti i proto, že se v jejich blízkosti nachází stánek s občerstvením, kterého hráči hojně využívají. (Blaheta, 2014)

Lukostřelecký oddíl tělovýchovné jednoty Spartak Chrást se nejen pravidelně účastní turnajů v lukostřelbě, ale zároveň je také pořádá. Příkladem takové akce je série závodů Chrástecké šípy. O Vánocích se pak koná speciální vánoční turnaj v lukostřelbě. Tento oddíl má v areálu tělovýchovné jednoty Spartak Chrást své zázemí, které je neustále rozšiřováno. Lukostřelci začínali cvičit na tréninkovém fotbalovém hřišti FC Spartak Chrást, ale postupem času získali k dispozici vlastní střelnici, která odpovídá parametrům republikových soutěží. To je jeden z důvodů, proč jsou lukostřelci z Chrástu na turnajích a soutěžích tak úspěšní (Lukostřelecký oddíl, 2014). Od roku 2005 je ve sportovním areálu k dispozici také víceúčelové hřiště s umělým povrchem. O jeho údržbu se stará obec Chrást a pro občany Chrástu je jeho pronájem zdarma. Víceúčelové hřiště i tělocvičnu Spartaku Chrást využívají pro soustředění sportovní družstva z Plzně a okolí. (Koubová, 2014)

Kromě tělovýchovné jednoty Spartak Chrást nabízí své služby firma Sport Beran, která v obci působí od roku 1985 a za dobu své existence si získala mnoho stálých a spokojených zákazníků. V lednu 1995 byl jako občanské sdružení zaregistrován cyklistický klub Sport Beran, který organizuje cyklistické závody v Chrástu a blízkém okolí a účastní se akcí po celé republice. Jedním z pořádaných závodů je Velká cena Sport Beran, které se letos uskuteční již šestnáctý ročník. Tento rok se chystá otevření Junior Bike Parku poblíž fotbalového stadionu, kde se bude i vyučovat technika jízdy. Sport Beran kromě nabídky kol poskytuje také ski-servis či cvičení pilates a zumbu v tělocvičně základní školy. Pro zájemce je k dispozici i indoor

cycling – jedná se o jízdu na cyklistickém trenažeru (někdy nazýván stacionární kolo) uvnitř haly. (Sport Beran, 2014)

3.2.8 Ostatní aktivity

Za zmínku stojí i estrádní soubor Lučina, který byl založen v roce 1984 a působil v obci a okolí až do roku 1995. Lidé v tomto souboru hráli různé vtipné scénky v Chrástu a okolních obcích pro různé obecní skupiny, od seniorů a postižených až po členy Jednotného zemědělského družstva. Získali si oblibu a během prvních 4 let svého působení měli 83 vystoupení s různými programy. Všichni tuto činnost provozovali ve svém volném čase pro své pobavení a zpříjemnění času divákům (Kotorová, Blaheta, 1992). Soubor ukončil svou činnost jednak z důvodů personálních (především vysoký věk), jednak proto, že byl spojován s ideologií minulého režimu. Z výše uvedených důvodů nevznikla potřeba soubor obnovit nebo na jeho tradici navázat. (Koubová, 2014)

Jednou z činností, které se občané věnují, je četba knih, novin, časopisů, elektronických periodik aj., jež je možné si vypůjčit v místní lidové knihovně, která byla zřízena v roce 1920. Po 7 letech působení se v knihovně nacházelo 524 knih a aktuálně je v knihovně k půjčení kolem 10 000 svazků, včetně skladu pak 14 922. Dnes má knihovna přibližně 200 registrovaných čtenářů a potvrzuje to i dotazníkové šetření, kde téměř 43 % dotázaných uvedlo, že mají rádi čtení. Knihovna se během své působnosti několikrát stěhovala, ze zadní místnosti obecního úřadu na zdravotní středisko a v roce 2013 zpět na obecní úřad, tentokrát ale do místnosti s novými okny a topením, ale také většími prostory. Knihovna pořádá během roku besedy pro základní školu a mateřskou školu, ale také se zapojuje do každoroční akce „Noc (Večer) s Andersenem“. Během této celostátní akce pro děti ve věku od 5 do 12 let knihovna spolupracuje s farou Českobratrské církve evangelické. „Noc (Večer) s Andersenem“ začíná v knihovně předčítáním, poté se děti přesunou na faru, kde si samy připraví občerstvení, zpívají, malují nebo si povídají. (Kotorová, Blaheta, 1992; Koubová, 2014)

Dům s pečovatelskou službou v obci stojí od listopadu 1998. Stavba započala již v roce 1997, kdy se přestavělo boční křídlo mateřské školy na nový dům s pečovatelskou službou. Do té doby byl občanům Chrástu k dispozici Domov důchodců v Horní Bříze (Kotorová, Blaheta, 1992). Kapacita domu s pečovatelskou

službou je využita maximálně, ale z důvodu úmrtí dochází k časté obměně jeho klientů. V domě s pečovatelskou službou pořádá místní knihovnice každý měsíc čtení. Snaží se vybírat různé žánry a autory tak, aby bylo čtení pro seniory vždy zajímavé. Pro zpříjemnění života seniorů chodí do domu s pečovatelskou službou pravidelně farář, který si s nimi povídá o náboženských i světských problémech. Mateřská škola do domu s pečovatelskou službou chodí předvádět svůj kulturní program seniorům a základní škola zde pořádá přehlídku vítězů pěveckých a recitačních soutěží. (Koubová, 2014)

Na Velikonoce a na Vánoce se pak ve vstupní hale domu s pečovatelskou službou pořádá zdobení perníčků a jiné ruční práce. V posledních letech se obě zdobení přesunula do školní družiny na základní škole. Dopolední časy jsou vyhrazeny pro základní a mateřskou školu, odpoledne a víkend je pak určen široké veřejnosti. Při velikonočním zdobení si návštěvníci mohou vyrobit vlastní kraslice, na Vánoce např. vytvořit ozdobu na vánoční stromeček. (KULICH, 2014d)

V obci se nachází také místní organizace Českého svazu žen. Ta pořádá jednou ročně valnou hromadu, kde je k dispozici občerstvení a tombola. V průběhu roku se koná zájezd za pamětihodnostmi České republiky nebo organizovaná návštěva divadla Josefa Kajetána Tyla v Plzni. Prvomájový průvod, který se konal každý rok prvního května jako oslava Svátku práce, se v obci již více nepořádá, stejně tak se v obci nedělají masopustní průvody, i když v okolí jsou běžné (např. v Dýšině či Újezdu). Průvody ale z obce nevyzimely zcela – oddíl Sluníčko při tělovýchovné jednotě Spartak Chrást pořádá lampionový průvod pro rodiče s dětmi. (Blaheta, 2014)

V květnu 2006 byl na návsi v Chrástu odhalen Veselý pomník, jehož součástí je i plastika světoznámé loutky Hurvínka Josefa Skupy, který v obci žil v období druhé světové války. Pomník je vytesán z růžové žuly a slavnostního odhalení se účastnila také Helena Štáchová, ředitelka Divadla Spejbla a Hurvínka. (iDnes.cz, 2006)

Obec Chrást pro občany pořádá každoročně hromadný pochod pojmenovaný Chrástecké ručičky. Účastníci této akce si mohou vybrat ze tří tras různé délky a fyzické náročnosti, na kterých sbírají razítka do kartičky účastníka. Za tu pak v cíli obdrží účastnický list (viz příloha F) s razítkem Hurvínka a špekáček k opečení na ohni. Akce se účastní lidé všech věkových kategorií – rodiny s dětmi, dospívající i senioři. Často s sebou občané berou na pochod i psy, a tak se do pochodu zapojuje celá rodina. Na jaře

roku 2009 byla pochodem Chrástecké ručičky otevřena naučná stezka po okolí obce. Na její trase se nachází devět informačních tabulí, na kterých kromě informací o historii obce lze najít také zeměpisné či přírodovědné zajímavosti i vědomostní otázky pro děti. Obec vydala také tzv. Chrástecký pas (viz příloha I), který všem zájemcům o turistiku v blízkém i vzdáleném okolí obce nabízí tipy na výlety. Celkem je v pasu 26 míst, z nichž nejvzdálenější se nachází 39 km od Chrástu. Pas je k zakoupení na obecním úřadě nebo v knihovně. Kromě popisu místa je na každé stránce volný prostor pro zápisky z cest a fotografie. Za kompletně vyplněný pas je obecním úřadem vydávána drobná odměna a razítko. (Obec Chrást, 2014b, c)

4 Analýza poptávky po volnočasových aktivitách a jejich porovnání s nabídkou

Ve čtvrté kapitole jsou představeny výsledky dotazníkového šetření o poptávce po volnočasových aktivitách (hlavním cílem je zmapovat poptávku) a jejich následné porovnání s nabízenými činnostmi v obci. Zmíněny jsou i demografické údaje o obyvatelích obce ve vztahu ke vzorku občanů, kteří odpověděli na dotazník. Poslední částí je pak analýza dotazníků od žáků 5. až 9. třídy základní školy Chrást, která navazuje na přehled zájmových kroužků z předchozí kapitoly.

4.1 Dotazník pro občany Chrástu

Dotazníkové šetření proběhlo v obci Chrást v průběhu března 2014 dvěma způsoby. Jedním byla distribuce webové podoby dotazníku (zpracované pomocí docs.google.com), ze které bylo získáno 60 odpovědí ze 100 obeslaných (návratnost byla 60 %), druhou cestou byla přímá distribuce papírových dotazníků do poštovních schránek a jejich zpětný sběr v místní knihovně. Takto se vrátilo zpět 85 z 600 rozdaných dotazníků, návratnost je přibližně 14 %. Celkem byla sebrána data od 145 občanů (celková návratnost činila přes 20 %) a jejich vyhodnocení proběhlo za pomoci webového formuláře na docs.google.com. V následujícím rozboru je obsaženo i srovnání s demografickou skladbou obce, konkrétně u pohlaví respondentů.

První dotazník (viz příloha J), směřovaný na obyvatele obce, se skládá z devíti otázek. Tyto otázky jsou většinou dichotomické, tedy nabízí na výběr jednu ze dvou možností. Jedna otázka, zjišťující připomínky občanů k organizovaným akcím, je otevřená. Dotaz na věkovou kategorii respondentů je otázkou polytomickou výběrovou, což znamená, že je na výběr jedna z více než tří možností. Některé otázky jsou kombinací výše zmíněných. Jedná se o rozšíření otázky „Chybí vám v nabídce volnočasových aktivit nějaká?“ o upřesnění chybějících činností nebo uvedení, které volnočasové aktivity občané provozují. Posledním typem otázek jsou polytomické výčtové, v nichž může respondent vybrat více možností z nabídky (Survio, 2013). Dotazníky pro občany a pro žáky druhého stupně základní školy se od sebe mírně liší. Dotazník pro občany je zaměřen na spokojenost s nabízenými volnočasovými aktivitami a na poptávané činnosti, které v obci absentují. Žáci základní školy byli

dotazování na spokojenost se zájmovými kroužky, které jim škola nabízí, a také na aktivity, které jim v nabídce těchto kroužků chybí.

4.1.1 Charakteristika respondentů

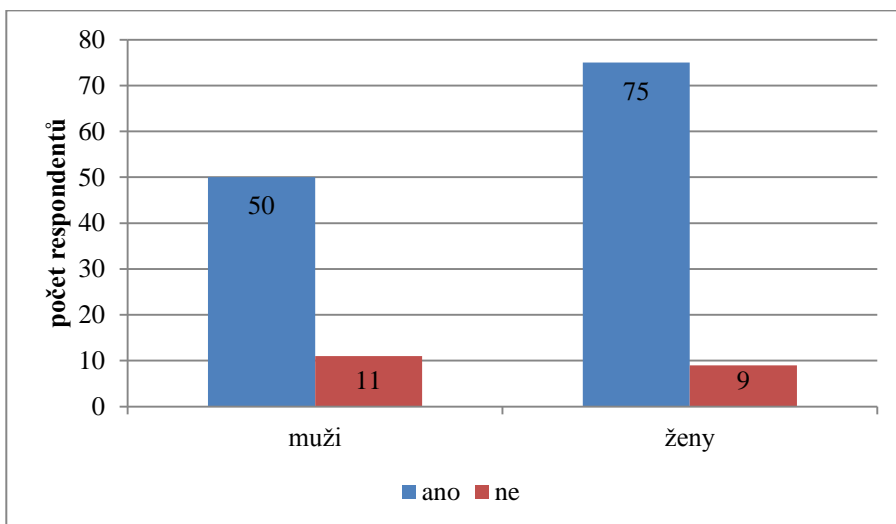
Dle pohlaví byli dotazovaní v poměru 61:84, tedy v podstatě vyrovnání – jak muži (42 %), tak ženy (58 %). V porovnání s údaji z celé obce dle posledního sčítání je zřejmé, že tento vzorek odpovídá i rozdělení v celé obci. Žen je v obci 943 (50,5 %) a mužů 925 (49,5 %), takže tento stav je více vyrovnaný než vzorek respondentů (Český statistický úřad, 2014). Z hlediska věku je pak největší skupinou občanů kategorie 51 let a více (38 %), těsně následována skupinou mladých mezi 15 a 30 lety (32 %). Zbylé dvě kategorie 31 – 40 let (13 %) a 41 – 50 let (17 %) jsou v menšině, nejspíše z důvodu, že do těchto skupin patří pracující občané, kteří nemají čas na vyplňování dotazníků nebo provozování volnočasových aktivit.

4.1.2 Volnočasové aktivity v obci

Po analýze výsledků je možné říci, že většina občanů zná tyto aktivity. Z obrázku 5 je patrné, že pouhá jedna šestina mužů je nezná, u žen se pak jedná o přibližně jednu osminu respondentek. Informační kanály obec tedy využívá správně, což je nyní potvrzeno. Hlavním zdrojem informací o dění v obci je oběžník o kulturních akcích, tzv. KULICH (Kulturní informace pro Chrást – viz příloha H), který je distribuován vždy na přelomu měsíce do všech poštovních schránek v obci. Není to však jediný způsob, jak se občané dozvídají o místních akcích. (Koubová, 2014)

Dále obec nabízí tzv. SMS infokanál, kam se mohou občané přihlásit na webu obce a posléze vždy, když se chystá nějaká událost, přihlášení občané obdrží SMS s pozvánkou či upozorněním na nečekanou událost (např. výpadek elektřiny či přerušení dodávky vody). Z dalších informačních kanálů jsou obcí zasílány informace přes email. Pro porovnání lze uvést počty přihlášených občanů pro obě služby – 298 pro SMS infokanál a 100 lidí se přihlásilo k odběru informací emailem. Obě služby jsou nabízeny bezplatně, ale i tak nadále zůstává hlavním zdrojem informací úřední deska. (KULICH, 2014)

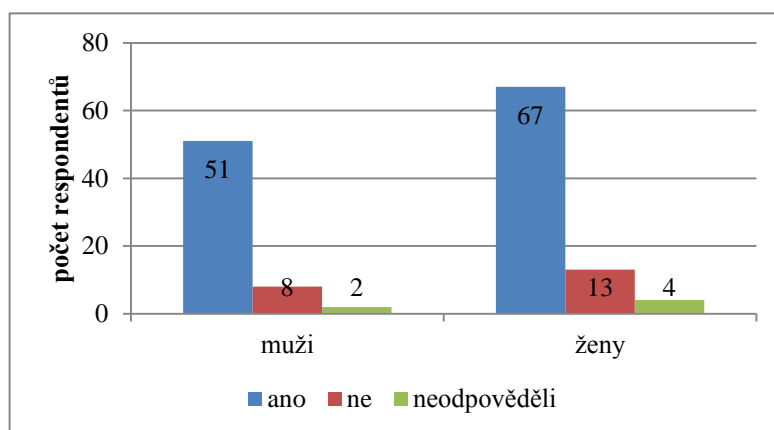
Obrázek 5: Povědomí o nabízených aktivitách

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Graf spokojenosti občanů s nabízenými aktivitami (viz obrázek 6) ukazuje velmi podobné hodnoty jako obrázek 5. Poměr spokojených a nespokojených občanů je u mužů i žen podobný jako v případě znalostí volnočasových aktivit. Z dotazníku vyplynulo, že spokojenost koresponduje s informovaností. Podle rozložení jednotlivých odpovědí si lze všimnout, že někdo z občanů, kteří místní aktivity znají, je buďto nespokojený s jejich nabídkou, nebo odmítl odpovědět (celkem neodpovědělo šest respondentů).

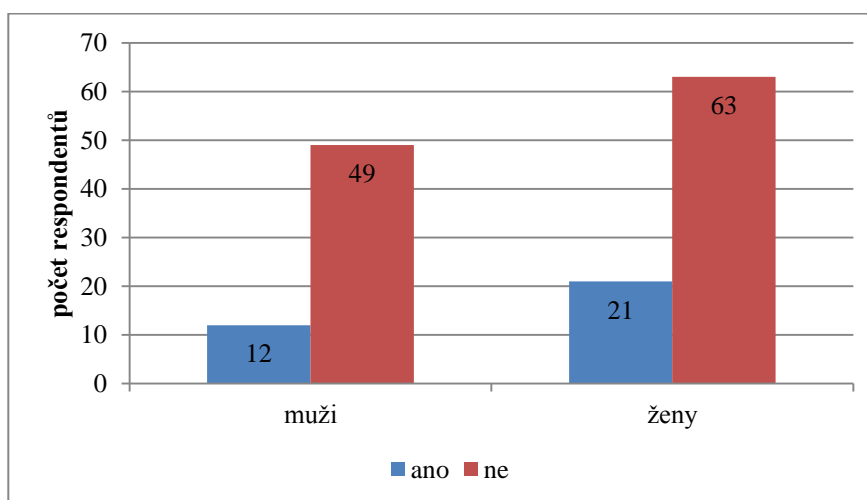
Obrázek 6: Spokojenost s nabízenými aktivitami

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Občané, kterým v obci některá aktivita chybí, mohli v dotazníku sdělit, o jakou konkrétní činnost se jedná. V porovnání obrázků 6 a 7 je vidět, že ten, kdo není spokojen s nabízenými aktivitami, v obci některou činnost postrádá. Z toho plyne, že důvodem nespokojenosti občanů je nedostatek nabízených volnočasových aktivit a/nebo neinformovanost. Z doplňkové otázky (jaké aktivity lidem v obci chybí) lze vyčíst preference obyvatel obce. Nejčastěji se mezi odpověďmi vyskytuje dráha pro in-line brusle nebo místo pro vyžití dnešní mládeže (od freerunning parku po BMX park, kde by se mladí mohli naplno vyžít a nepřekáželi třeba v obci na místech, která pro takový účel nejsou určená). Z dalších odpovědí stojí za zmínku akce pro seniory. Je zřejmé, že v této věkové kategorii se nachází značný potenciál, který by v budoucnu mohla obec využít. Bylo by však třeba udělat mezi nimi na toto téma detailní průzkum, aby se zjistilo, o jaké konkrétní aktivity by měli zájem. Navíc demografický vývoj vede k postupnému stárnutí obyvatelstva, takže tento segment bude dále narůstat. V neposlední řadě je třeba zdůraznit požadavky občanů na větší sportovní vyžití. Vyskytly se návrhy od koupaliště, přes větší počet cyklostezek až po fitness centrum či vědomostní turistické procházky.

Obrázek 7: Nedostatečná nabídka volnočasových aktivit

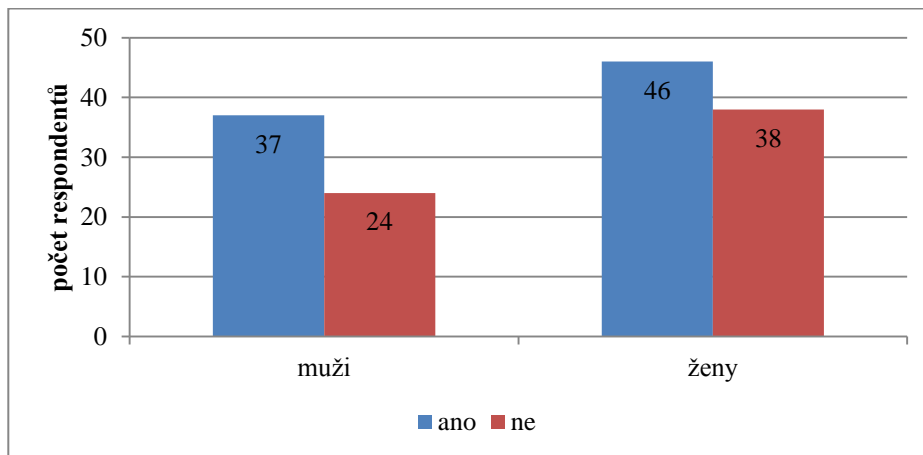

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Obrázek 8 vyjadřuje poměr obyvatel, kteří provozují volnočasové aktivity a kteří ne, zároveň rozdělený i podle pohlaví. Tyto odpovědi přinesly zajímavé výsledky – poměr žen, které nějakou aktivitu provozují, a těch, které žádnou nabízenou činnost

neprovozují, je vyrovnaný, kdežto mužů provozujících volnočasové aktivity je více než těch, kteří se těmito aktivitám nevěnují.

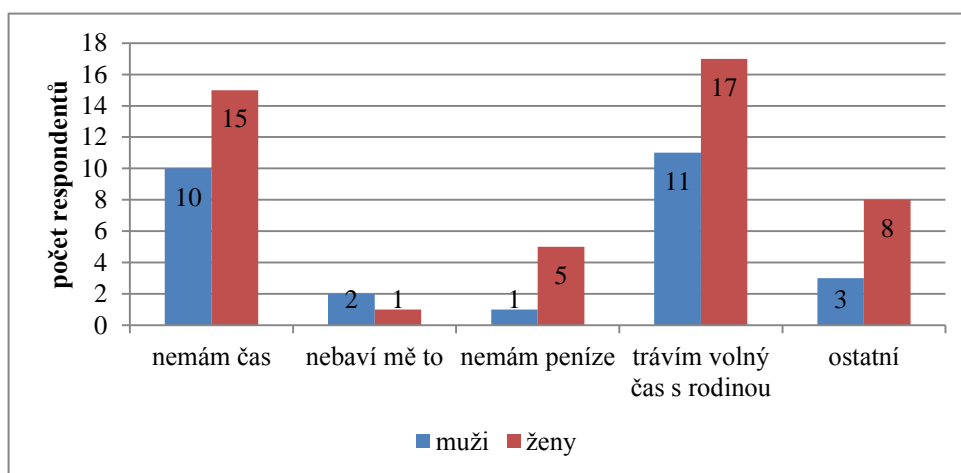
Obrázek 8: Provozování volnočasových aktivit

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Upřesnění, proč lidé neprovozují volnočasové aktivity, je důležitou informací. Občané buď tráví volný čas s rodinou, nebo nemají čas na to, aby provozovali volnočasové aktivity. Na třetím místě se nachází odpověď „Ostatní“, kde se nejčastěji vyskytuje špatný zdravotní stav, který seniorům nedovoluje provozovat ty aktivity, které mají rádi. V obrázku 9 jsou tyto odpovědi opět rozděleny dle pohlaví a lze z nich vypočítat převahu žen mezi respondenty, ale jinak jsou podobné odpovědi jako u mužů.

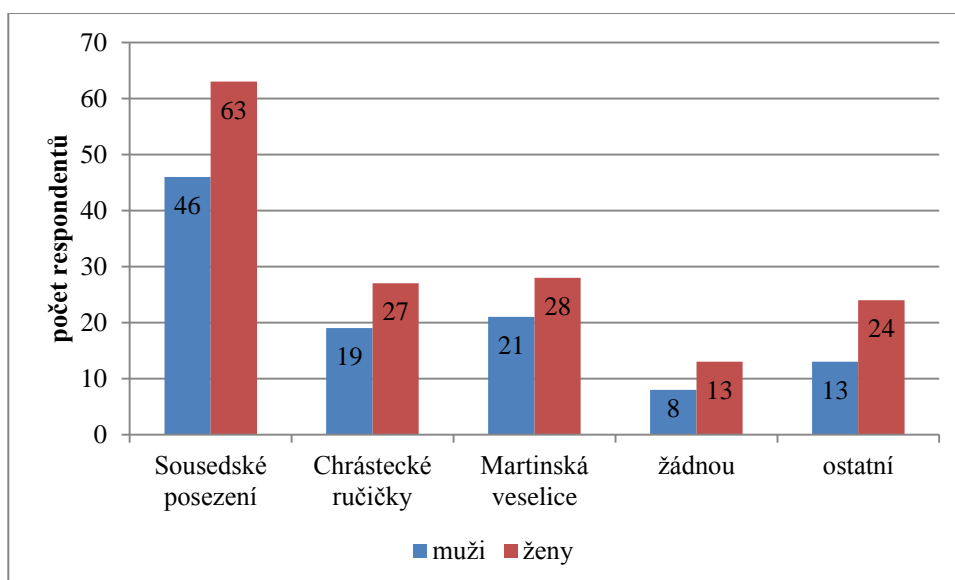
Obrázek 9: Důvody neprovozování volnočasových aktivit

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V obrázku 10 se nachází návštěvnost akcí pořádaných obecním úřadem Chrást rozdělená podle pohlaví. Akce pořádané obecním úřadem jsou hojně navštěvovány, což dokládají i níže zmíněné výsledky, z nichž vyplývá, že téměř 50 % dotázaných chodí na Sousedské posezení. Organizovaný pochod Chrástecké ručičky nebo teď již tradiční listopadová Martinská veselice pak zauímají druhou a třetí příčku. Následuje kategorie „Ostatní“, kde většina lidí, kteří zvolili tuto možnost, uvedla vánoční adventní trhy spojené s rozsvěcením vánočního stromku na návsi. Téměř 10 % respondentů pak nenavštěvuje žádnou z výše zmíněných akcí. Občané mohli také sdělit připomínky k organizaci těchto akcí (pokud nějaké mají), ale tuto možnost nevyužili.

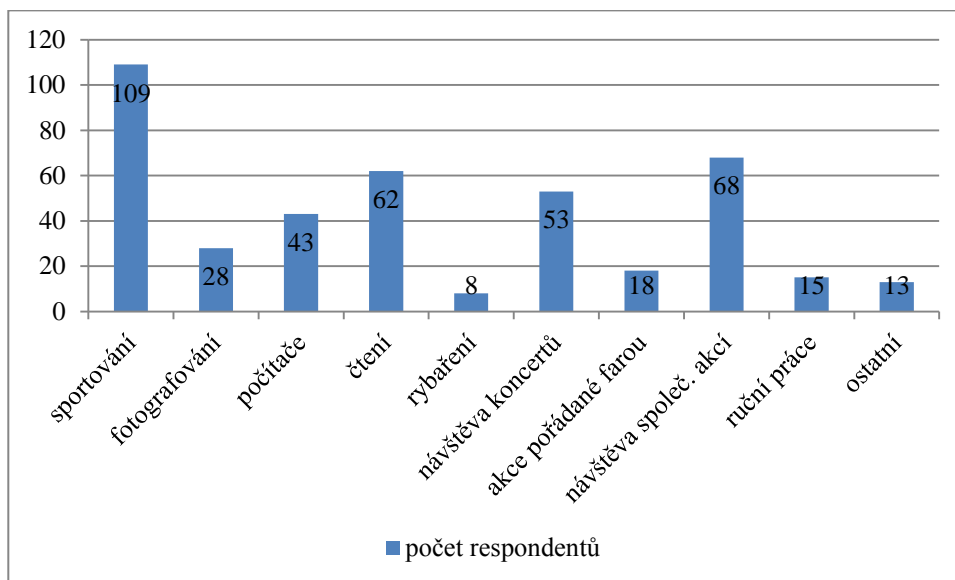
Obrázek 10: Návštěvnost akcí pořádaných obecním úřadem Chrást

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

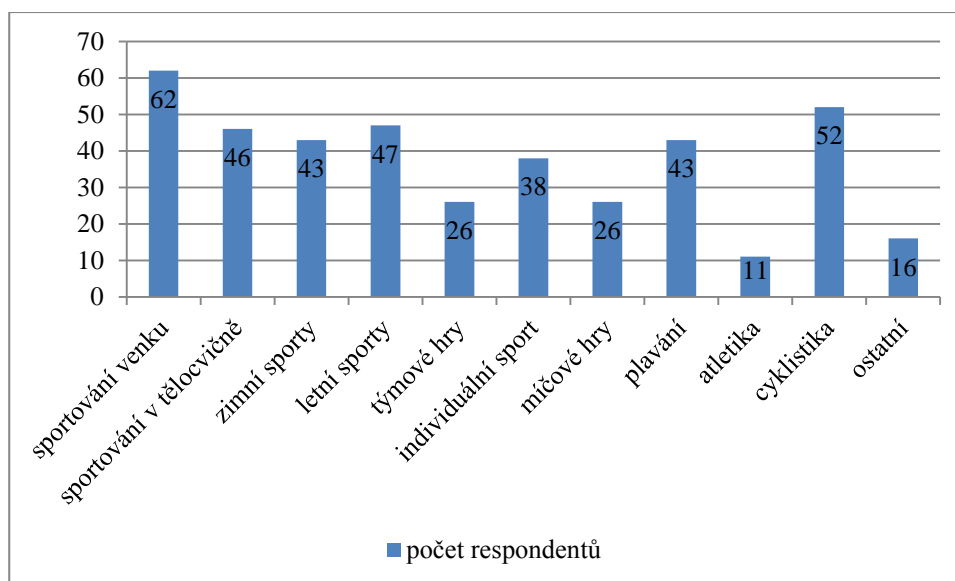
U provozovaných volnočasových aktivit (viz obrázek 11) mohli respondenti vybírat více možností. 109 dotázaných ze 145 vybralo sportování, což činí přibližně 75 %. To je důkazem toho, že občané jsou sportovně založení, ať už se jedná o cyklistiku, plavání nebo zimní sporty. Konkrétním zaměřením sportovních činností se zabývá další podotázka (viz obrázek 12). Z ostatních aktivit se na dalších místech s určitým odstupem umístila návštěva společenských akcí (téměř 47 % dotázaných) a čtení (necelých 43 % respondentů). Z tohoto obrázku je zcela zřejmé, že různé typy sportů jsou mezi občany v rovnováze, nejvíce však lidé sportují venku nebo jezdí na kole. Jako nejvýznamnější odpověď mezi ostatními lze zmínit turistiku, příp. jógu, která se objevovala již v otázkách na začátku dotazníku.

Obrázek 11: Provozované volnočasové aktivity

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Obrázek 12: Provozované druhy sportů

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

4.2 Dotazník pro žáky 5. – 9. třídy základní školy Chrást

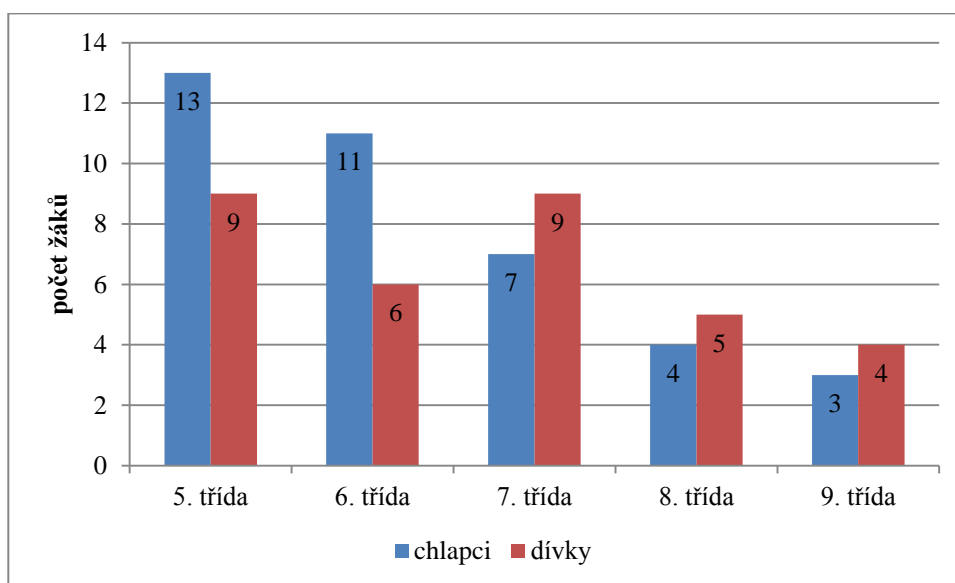
Dotazník pro žáky základní školy Chrást (viz příloha K) byl za pomoci zástupkyně ředitele Adély Sterlyové rozdán žákům druhého stupně základní školy, tedy 5. – 9. třídě. Na prvním stupni děti ještě nemají takovou volnost ve výběru a často jim i navštěvované kroužky vybírají rodiče. Navíc by odpovědi od mladších dětí, než z páté třídy, byly značně nesrozumitelné, respektive by bylo třeba dotazník přizpůsobit mladším dětem. Pro účely bakalářské práce však stačí pouze těchto pět tříd. Žáci základní školy měli ve svém dotazníku stejnou strukturu otázek jako u dotazníku pro občany, jen byly zaměněny volnočasové aktivity za zájmové kroužky. Na přání školy byly demografické otázky (pohlaví a školní třída) přesunuty na začátek, na rozdíl od prvního dotazníku, kde se tyto otázky vyskytovaly na konci.

4.2.1 Demografické otázky

Celkem na dotazník odpovědělo 71 dětí, z nichž je 38 chlapců (54 %) a 33 dívek (46 %). Na druhém stupni je ve školním roce 2013/2014 sedmdesát šest žáků, takže návratnost dotazníků je téměř 94 %. Když se dotazníky rozdělí podle tříd, lze si všimnout zajímavého faktu, a to takového, že čím jsou děti starší, tím jich na chrástecké základní škole ubývá (viz obrázek 13). Může to být způsobeno odchodem v páté třídě na osmiletá gymnázia nebo v sedmé třídě na gymnázia šestiletá, ale vždy se jedná řádově o jednotky žáků (ve školním roce 2012/2013 se na víceletá gymnázia hlásili 3 žáci, z nichž 2 byli přijati). V okolí se nachází mnoho středních škol nabízejících víceleté studium. Mezi takové patří například Gymnázium Rokycany nebo Masarykovo gymnázium, ale nejčastěji se žáci hlásí na Gymnázium Lud'ka Pika, Gymnázium, Plzeň, Mikulášské náměstí, ale také Církevní gymnázium. Po absolvování základní školy odchází na čtyřletá gymnázia minimum žáků. Jiný důvod úbytku žáků může být například přestup na některou plzeňskou základní školu z důvodu mnoha kroužků v Plzni a tím i usnadnění dopravy na ně. (Výroční zpráva ZŠ Chrást, 2013)

Obrázek 13: Třídy druhého stupně základní školy

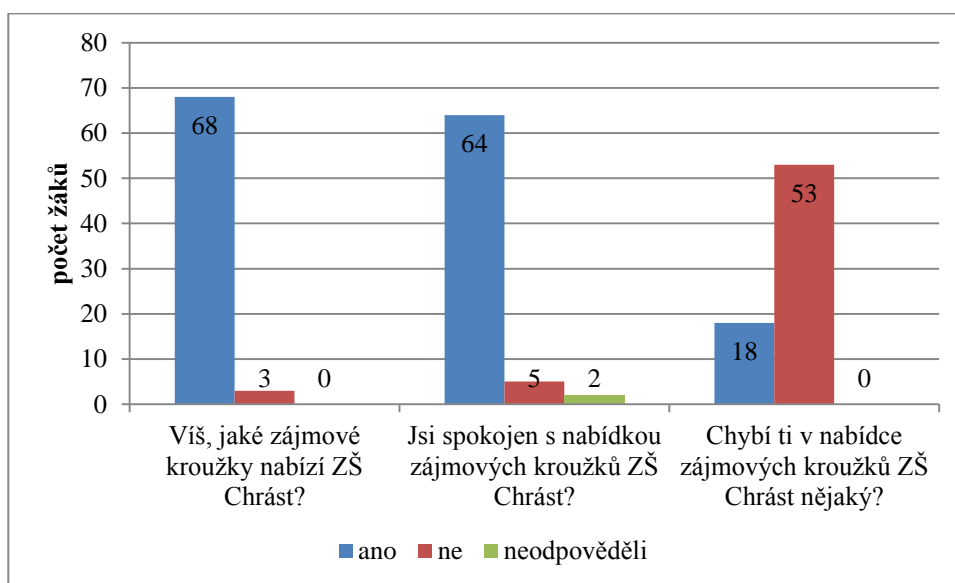
Zdroj: vlastní zpracování, 2014

4.2.2 Znalost nabízených zájmových kroužků a spokojenost s nimi

Většina žáků (96 % respondentů) pak zná nabízené volnočasové aktivity a 90 % je s nabízenými kroužky spokojeno. Z detailnějšího průzkumu lze dále vyčíst, že i přes vysokou míru spokojenosti je 25 % dětí, kterým v nabídce nějaký zájmový kroužek chybí (viz obrázek 14). Z těchto lze jmenovat výtvarný kroužek zaměřený pouze na kresbu a malbu, tenis pro druhý stupeň či jiné sporty (házená, basketbal, vybíjená, fotbal, tanec). Najdou se ale také zvláštní přání, jako je třeba kroužek s joi, výtvarný kroužek s jiným učitelem než ze základní školy Chrást či počítačový kroužek (i když se na základní škole Chrást děti učí informatiku až do deváté třídy).

Z dotazníkového šetření vyplývá, že kolem 30 dětí navštěvuje výtvarné kroužky na základní škole Chrást nebo výtvarné obory na základních uměleckých školách v Plzni. Děti se vyjádřily, že by měly zájem o taneční či dramatické kroužky, a to jim v budoucnu místo kroužku na základní škole může nabídnout nově otevřený obor na škole umělecké. Výuka na základní umělecké škole je na rozdíl od kroužků podřízena školnímu vzdělávacímu programu vycházejícímu z Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání, což zaručuje srovnatelnou kvalitu výuky v rámci celé České republiky. (Bořek, 2012)

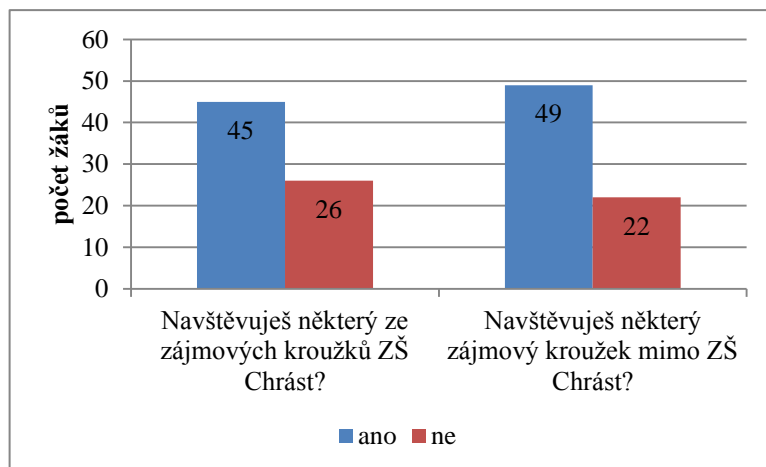
Obrázek 14: Znalost nabízených zájmových kroužků a spokojenost s nimi

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

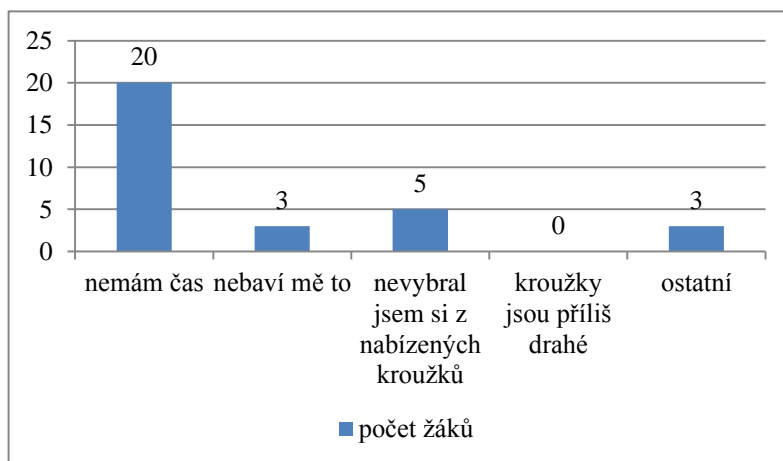
Na otázku, zda navštěvují některý z nabízených kroužků, odpovědělo „Ano, navštěvuji.“ 45 dětí (63 %). Z ostatních, kteří kroužky na základní škole nenavštěvují, pak 20 dětí odpovědělo, že na tyto kroužky nechodí, protože nemají čas (viz obrázek 16). To má jednoduché vysvětlení. Většina dětí dojíždí na kroužky do Plzně nebo chodí do základní umělecké školy Chrást, a proto jim nezbývá čas na další aktivity. Svědčí o tom i 49 respondentů (69 %), kteří odpověděli, že nějakou volnočasovou aktivitu mimo základní školu navštěvují (viz obrázek 15). Nejčastěji se jedná o výuku na základní umělecké škole Chrást, výtvarný kroužek v Plzni v Jagellonské ulici nebo o hasičský kroužek v hasičské zbrojnici v Chrástu. Mezi odpověďmi se vyskytuje i jezdeckví, házená, fotbal nebo plavání.

Obrázek 15: Návštěvnost kroužků ZŠ a mimo ZŠ

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Obrázek 16: Důvody, proč žáci nenavštěvují zájmové kroužky ZŠ

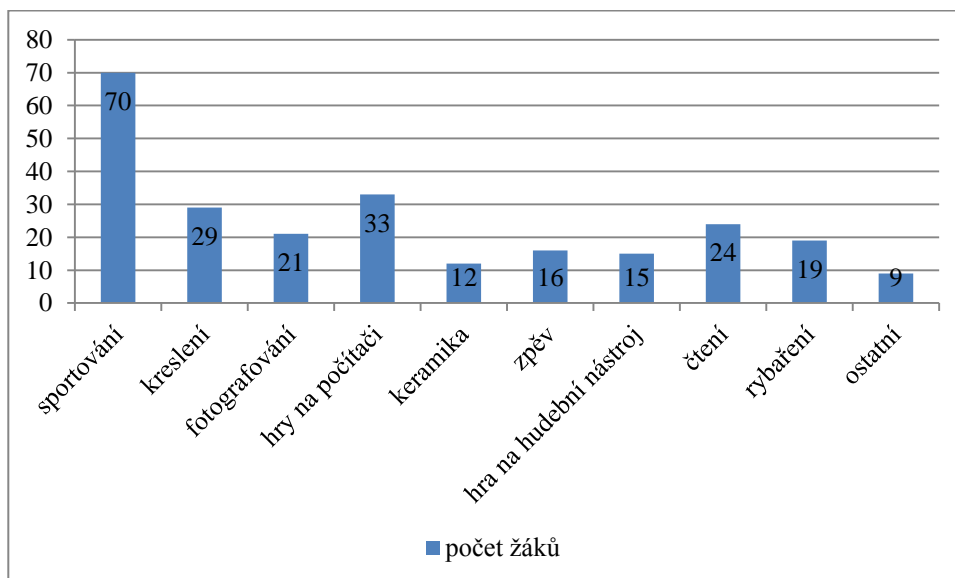
Zdroj: vlastní zpracování, 2014

4.2.3 Zájmové činnosti

Ze zaměření na preference dětí (viz obrázek 17) vyplývá, že 70 dětí ze 71 má rádo sportování. Na druhém místě se pak nachází hry na počítači (33 dětí). To by mohlo být impulzem pro školu, aby otevřela zájmový kroužek zaměřený na počítače. Děti by se mohly naučit rozpoznávat kvalitní hry od těch méně kvalitních nebo by si mohly rozšířit obzory za hranice výuky předmětu informatika. Třetí nejčastější odpověď je čtení (24 odpovědí), což je pozitivní pro budoucí vývoj dětí. Upřesnění odpovědí na různé typy sportů je pak vyrovnané (viz obrázek 18) a lze z něj usuzovat, že děti zkouší

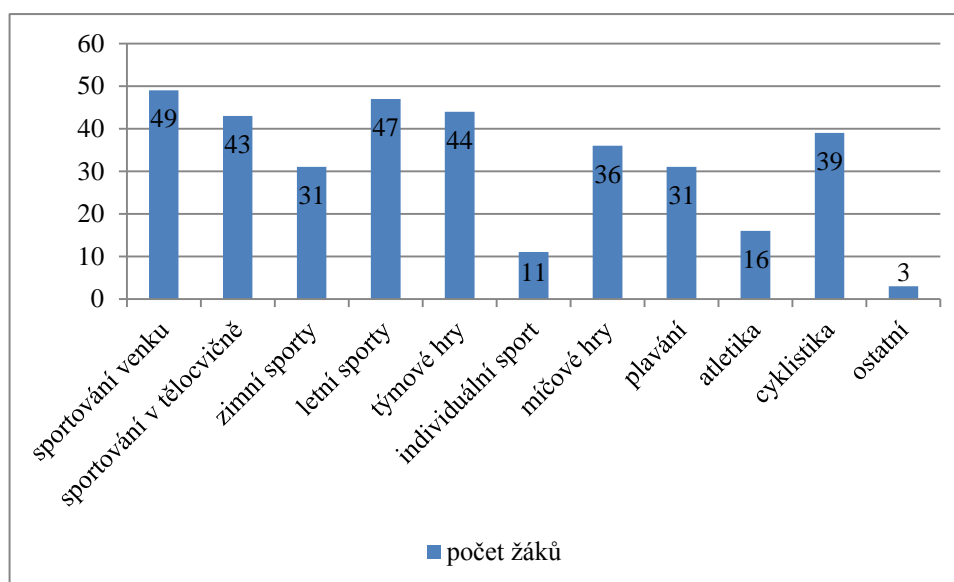
různé sporty, než se usadí jejich zájmy a vyberou si ty, kterým se budou nadále více věnovat.

Obrázek 17: Oblíbenost zájmových činností u žáků ZŠ

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Obrázek 18: Druhy sportovních činností žáků ZŠ

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

5 Návrhy na zlepšení nabídky volnočasových aktivit

Z vyhodnocených dotazníků vyplynulo, že v obci existuje neuspokojená poptávka po volnočasových aktivitách. Konkrétněji se těmito činnostmi zabývá poslední kapitola bakalářské práce.

Z dotazníkového šetření mezi obyvateli obce vyplývá, že občanům v Chrástu chybí místo pro sportovní aktivity. Mezi provozovanými činnostmi se nejčastěji vyskytovala cyklistika a jízda na in-line kolečkových bruslích. To může být pro obec podnětem pro výstavbu nových cyklostezek, na kterých by mohli jezdit i in-line bruslaři. Jedním z vhodných míst pro takovou stezku je zcela jistě současná železniční trať z Doubravky do Ejpovic, ze které budou po dokončení modernizace koridoru Plzeň – Praha (výstavby podzemního tunelu) vytrhány koleje v celé délce trati. Uvažuje se o výstavbě cyklostezky, ale jelikož nebyla stavba tunelu ještě dokončena, není známo, zda k vybudování cyklostezky nakonec dojde. Na takto nově vzniklé cyklostezce by však byl dostatek místa jak pro cyklisty, tak pro bruslaře.

Jedním z dalších přání respondentů byl park pro BMX kola či freerunning park. Poptávka po BMX parku by mohla být částečně uspokojena plánovaným Junior Bike Parkem, který bude v roce 2014 otevírat poblíž fotbalového stadionu cyklistický klub Sport Beran. Záleží pak na konkrétních požadavcích pro kola BMX, zda jim bude nově otevřený park vyhovovat. Autor práce předpokládá, že Junior Bike Park tuto poptávku neuspokojí v plném rozsahu, a tak zde bude tato potřeba stále existovat. Na výstavbu takového společného parku pro BMX kola a sportovce provozující freerunning (jedná se o akrobatickou sportovní disciplínu, kdy se freerunneři snaží překonat plynule překážku, např. pomocí skoku) by bylo třeba najít vhodné místo, nejlépe na okraji obce. Kromě správné lokace podobný projekt potřebuje investora, který by ho financoval. Jelikož se v okolí Chrástu žádný podobný park nevyskytuje, stojí za zvážení, zda nezahájit realizaci podobného projektu, pokud se najde jak vhodné místo, tak dostatek finančních prostředků. Zároveň by se tím zklidnily názory v obci, že současná mládež na kolech jezdí v místech, kde ohrožuje nejen sebe, ale i své okolí, a která nejsou pro podobné aktivity vhodná.

Mnoho obyvatel obce v dotazníku uvedlo, že chodí do posilovny či fitness centra. Tato aktivita je v praxi snadno proveditelná. Stačí volná místnost, která by se

vybavila potřebnými stroji, a šatnu se sociálním zařízením. Podobné menší posilovny, často provozované soukromě (posilovnu nemusí provozovat obec), lze nalézt na mnoha místech České republiky, i v menších obcích. Je to praktické z časových důvodů. Občané nejsou závislí na dopravě do větších měst, kde nejčastěji posilovny či fitness centra navštěvují. U takových činností, které mají téměř na dosah ruky v místě svého bydliště, se dá očekávat i častější návštěva a z ní vyplývající větší zisk pro provozovatele. Další možností je využití spolupráce s některým větším provozovatelem fitness center, které by mohlo propůjčit své jméno, značku, zkušenost a know-how podobně jako tomu probíhá např. při uzavírání franšizové smlouvy. Nová posilovna / fitness centrum by pak uspokojila nejen poptávku obyvatel Chrástu, ale i občanů z okolních vesnic.

Někteří občané starší padesáti jedna let si stěžovali v dotazníkovém šetření na nedostatek akcí a volnočasových aktivit pro seniory. Někdo by uvítal „*aktivita pro mladší, inteligentní důchodce (počítače, hry, tanec, zahrádkáři, šachy)*“, jiný například „*kvalitní akce pro seniory – besedy se známými osobnostmi našeho kraje, přednášky, kvalitní koncerty atd.*“ či „*akce pro seniory (př. Plzeň – kluby, zájezdy, divadlo...)*“. Pro tyto účely by stálo za zvážení provedení detailního průzkumu, jaké konkrétní akce by senioři chtěli navštěvovat. Kdyby průzkum ukázal, že by o tyto akce byl zájem, nebyl by problém podobné volnočasové aktivity pro seniory uspořádat.

Dalším z návrhů a připomínek je tanec. Autor práce předpokládá, že dotazovaní občané touto odpovědí měli na mysli společenský tanec. Vyvstává otázka, zda v obci neuspořádat několik tanečních lekcí, pokud by o ně byl zájem, nebo jestli by měli občané zájem o jiné taneční kurzy (např. hip hop). Zumba nebo břišní tance v obci nabízeny jsou, takže nové typy tance by byly dalším rozšířením nabídky tanečních kurzů v obci. Jako prostory pro podobnou činnost by byl nejvhodnější Lidový dům Chrást, který disponuje velkým společenským sálem i pódiem pro kapelu. Několik občanů v obci postrádá divadlo, a proto by v tomto případě stálo za úvahu obnovení činnosti ochotnického spolku, který již v minulosti v obci působil. Pro jeho představení je možné využít zrestaurovaných kulís po původním divadelním spolku, jež jsou uloženy v Lidovém domě.

Jóga je další volnočasovou aktivitou, kterou lze najít v odpovědích dotázaných občanů na chybějící aktivity v obci. Občané ale často uváděli, že jógu provozují, takže

absence této aktivity v obci je vykompenzována její nabídkou v krajském městě Plzni. Možná by ale nabídka kurzů jógy k tomuto cvičení přivedla i občany, kteří se o jógu nezajímali nebo ji z osobních či jiných důvodů v Plzni provozovat nemohou. Pro cvičení jógy by byl ideální prostor tělocvičny na základní škole Chrást nebo velké tělocvičny ve sportovním areálu tělovýchovné jednoty Spartak Chrást (při větším počtu cvičících).

Jednou z nejčastěji provozovaných sportovních aktivit je vedle cyklistiky turistika. Pro tyto účely je v obci pořádán hromadný pochod Chrástecké ručičky, kterého se účastní necelých 32 % respondentů. Lidé v obci by však uvítali komentované vycházky s průvodcem. Takové procházky by se daly uspořádat velmi snadno, pokud by o ně byl mezi občany zájem. Tento bod je další potenciální aktivitou, kterou by bylo možné v obci realizovat. Například by bylo možné v rámci Chrásteckých ručiček vedle tří různě náročných tras nabídnout i trasu čtvrtou – „vědomostní s průvodcem“, kterou by mohl zajistit např. kronikář obce Zbyněk Blaheta, který má velké znalosti o Chrástu i blízkém okolí. Tyto informace by se tak daly předat občanům zábavnou a nenáročnou formou během aktivního trávení volného času.

Jednou se mezi odpověďmi objevil návrh lezecké stěny. Jakkoliv se tento projekt zdá nevýhodný, ve skutečnosti je tomu právě naopak. Když se totiž spojí dohromady dráha pro in-line brusle, BMX a freerunning park a přidá se k nim lezecká stěna, výsledkem může být místo, které bude oblíbené mezi mládeží a přiláká i obyvatele okolních obcí.

Žáci druhého stupně základní školy v dotaznících vznesli mnoho zajímavých návrhů na zájmové kroužky. Jedním z nejčastěji se vyskytujících je výtvarný kroužek zaměřený pouze na kresbu a malbu. Těmto žákům zřejmě nevyhovuje koncepce kroužku výtvarných dílen, kde je malbě a kresbě věnován menší prostor na úkor ručních prací či jiných výtvarných činností. Pro školu je nežádoucí, aby děti navštěvovaly tyto kroužky jinde, protože tím ztrácí „klienty“ pro své zájmové aktivity. Z ostatních uměleckých aktivit se v odpovědích dětí objevil dramatický kroužek. Tento požadavek by mohla v budoucnu uspokojit základní škola formou zájmového kroužku nebo základní umělecká škola v případě, že by rozšířila své kapacity a nabízené obory o obor dramatický.

Nabídka sportovních aktivit základní školy je široká, ale nepokrývá celé spektrum činností. Někomu nevyhovuje nabízený sport („jiný sport než florbal, ten mi moc nejde“), jiní by preferovali více míčových sportů jako např. basketbal, házenou, vybíjenou, volejbal nebo fotbal, ale mezi sporty lze zařadit také přání otevření kroužku s joi. Z dalších fyzicky náročných aktivit se mezi návrhy objevily různé druhy tance, od hip hopu až po společenský tanec. Tato poptávka by mohla být uspokojena otevřením tanečních kurzů pro žáky z druhého stupně. Dříve se tyto zájmové kroužky nazývaly „lekce předtaneční a společenské výchovy“.

Informatika je obor, který se soustavně vyvíjí a neustále nabízí nové poznatky, které se však velmi brzy stávají zastaralými. Výuka předmětu informatika tak nemůže uspokojit zvědavou mysl žáků základní školy ze 100%, a proto by se nabízelo otevřít počítačový kroužek zaměřený na novinky v oboru. Možnou náplní tohoto kroužku je naučit děti poznat kvalitní zdroj informací či jak se na internetu bavit inteligentním způsobem. Toto přání se vyskytlo i v dotazníkovém šetření. Tímto byly rozebrány návrhy na zlepšení z pohledu občanů a žáků základní školy, kteří vyplnili rozdané dotazníky. Následují další připomínky či poznatky autora.

Základní umělecká škola by mohla zvážit uspořádání pěveckého workshopu či festivalu pro žáky školy a pro širokou veřejnost, na který by pozvala i zájemce z řad regionálních sborů. Lektory by mohly být významné osobnosti hudebního průmyslu z Plzeňského kraje či obce Chrást. Na závěr tohoto jednodenního (či vícedenního) workshopu by se konal společný koncert všech účastníků. V této oblasti by bylo možné spolupracovat s jinými základními uměleckými školami a v organizování této akce se střídat. Je zcela na úvaze základní umělecké školy Chrást, zda podobný workshop nebo festival v budoucnu zorganizuje, ale autor je přesvědčen, že by tím vhodně rozšířila své portfolio nabízených aktivit a jedinečných koncertů.

V Chrástu se nachází cukrárna provozovaná paní Jitkou Kacerovskou, ale také cukrářská výrobní paní Marie Pacholíkové. Oba zmíněné podniky se zabývají výrobou cukrářských výrobků. Zajímavou akcí by proto mohl být festival zákusků, dortů a jiných sladkých pečených i nepečených výrobků. Byla by to příležitost, jak představit novinky v nabízeném sortimentu a pro aktivní zapojení občanů by bylo možné uspořádat soutěž o nejoriginálnější či nejchutnější zákusek. V porotě by mohly usednout právě výše zmíněné provozovatelky cukrářských podniků v obci. Na organizaci tohoto

festivalu by se podílely rovným dílem obě cukrářské výroby, záleželo by na dohodě, zda akci uspořádat v místní cukrárně nebo v Lidovém domě (nebo někde jinde). Předem by bylo třeba zvážit, jaká soutěž by byla aktuálně vyhlášena a jaká by byla její pravidla. Celý harmonogram by bylo třeba odsouhlasit a bez výjimek ho dodržovat. S dostatečným předstihem by se informovala obec o uspořádání této akce, připravily by se propagační letáky, zajistila by se reklama také v oběžníku KULICH, aby o akci věděla celá obec a zajistil se tím dostatečný počet návštěvníků festivalu a soutěžních výrobků. Součástí festivalu by mohla být také přednáška cukrářek či odborníků z oboru cukrářství. V případě kladné odezvy by měla následovat analýza uplynulého ročníku festivalu a bylo by vhodné nastínit návrhy na zlepšení v příštím roce, nejlépe za pomoci účastníků festivalu (formou rozhovorů či dotazníků o spokojenosti a návrhů, co zlepšit).

S cukrářským festivalem souvisí i další navrhovaná činnost, kterou jsou kurzy pečení. Bylo by zajímavé jednou měsíčně uspořádat několikahodinový kurz, kde by se občané naučili od odborníků z oboru připravovat tradiční dorty i světové novinky. Od kurzu pečení se dá snadno dostat také ke kurzu vaření. Mohlo by se jednat o jeden společný kurz, na kterém by se vyučovaly obě zmíněné aktivity. I přesto, že se mládež na základní škole učí vařit a v televizi je k dispozici množství pořadů o vaření, by o podobné kurzy v obci mohl být zájem, protože osobní zkušenosti a možnost okamžitého řešení problémů během vaření či pečení za asistence profesionálních kuchařů by mohla přilákat i ty občany, kteří by se sami báli pustit se do přípravy složitějších pokrmů.

V průběhu práce bylo zmíněno, že se na návsi obce pořádají vánoční trhy u příležitosti rozsvěcení vánočního stromku. Inspirací pro rozšíření nabídky trhů na náměstí by mohlo být krajské město Plzeň, kde se pořádá větší množství podobných akcí. Jednou z nich jsou velikonoční trhy, které by mohly doplnit nabídku velikonočního zdobení. Konat by se mohly buď ve čtvrtek a pátek o velikonočních prázdninách doplněné o doprovodný program pro děti nebo o víkendů před Velikonočním pondělím.

Smysluplným využitím volného času by se měly stát i ekologicky zaměřené akce, do kterých by se občané mohli zapojit podle svých možností. Pro obec i její obyvatele by bylo přínosem obnovit tradici tzv. jarních úklidů obecních prostranství, čištění okolí řek apod. Tyto akce by nejen pomohly zlepšit vzhled obce, ale zároveň by

motivovaly děti a mládež, pro které jsou ekologická témata často důležitější než pro jejich rodiče.

Pro rozšíření nabízených volnočasových aktivit lze občanům nabídnout turnaj v luštění sudoku, křížovek či osmisměrek nebo turnaj šachový. Část obyvatel ráda skládá puzzle, a tak by pro ně mohla být uspořádána soutěž v jejich skládání na čas. Poptávka po aktivitách pro inteligentní důchodce by mohla být uspokojena různými vědomostními soutěžemi a kvízy. Pro tyto turnaje by byl ideální některý z jednodenních státních svátků nebo školních prázdnin (pololetní, velikonoční).

Během roku by se nabízelo uspořádat pro děti sportovní den spojený s náborem do oddílů Spartaku Chrást. Akce by zároveň mohla být pro Spartak Chrást průzkumem, o jaké sporty je mezi mládeží zájem, a tomu přizpůsobit nabídku aktivit. Nabízené procházky do blízkého okolí obce by se daly rozšířit o vycházky se starostou (sloužící k prezentaci obce a posílení vztahů s veřejností), během kterých by obec mohla představit, v jaké fázi se nacházejí aktuálně realizované projekty, a zároveň by občané mohli vznést případné připomínky. Další možností by byly procházky s odborníky na určitá témata (např. historie, botanika, mykologie, zoologie, geografie a místopis). Poloha obce vybízí k využití místních řek a uspořádání tzv. neckiády, což je „plavba po řece či rybníku na čemkoliv“. Neckiáda podporuje kreativitu obyvatel, do plavby lze zapojit celou rodinu včetně domácích mazlíčků a slouží k pobavení všech účinkujících i diváků.

Není důležité pouze navrhovat nové činnosti, ale také upozornit na volnočasové aktivity, které by nebylo vhodné v obci provozovat či zřizovat. Mezi takové patří například golfové hřiště. V Chrástu není příliš občanů, kteří by hráli golf, ale hlavní důvod proti jeho výstavbě je ten, že se velké golfové hřiště nachází pouze tři kilometry za Chrástem v katastru obce Dýšina. Toto hřiště přineslo Dýšině mnoho návštěvníků z České republiky i ze zahraničí a stalo se známým mezi hráči golfu po celém světě. Dále se jedná o provozování koupaliště, jež si přáli již někteří občané v dotazníkovém šetření, ale obec Chrást nemá na podobný provoz vhodné místo a opět by se jednalo o kontraproduktivní činnost. V Nové Huti, cca čtyři kilometry od Chrástu, se nachází fungující koupaliště, které je v letních měsících hojně navštěvováno i obyvateli okolních obcí.

Po shrnutí návrhů na potenciální volnočasové aktivity nyní autor práce předloží ty, které si zaslouží být zrealizovány. Při jejich posuzování byla zvažována i finanční náročnost, dle které budou nyní rozříděny do tří skupin.

Již zmiňovaná cyklostezka na trase z Doubravky do Ejpovic patří mezi finančně náročné návrhy a je nutné vzít v úvahu možné překážky ve výstavbě cyklostezky v podobě ekologických aktivistů nebo nutnosti vykoupení pozemků. Podobně náročný je i navrhovaný BMX a freerunning park, okolo kterého by byla dráha pro in-line brusle a v areálu by se nacházela i lezecká stěna. Jeho výhodou je v multifunkčnosti a uspokojení mládeže i dospělých. I tento projekt se však může setkat s problémy. Těmi může být například neexistence vhodného místa pro podobný park. V případě realizace projektu se dá očekávat vysoká návštěvnost i obyvateli okolních obcí.

Finančně středně náročný je projekt zvýšení kapacity základní umělecké školy a následné rozšíření nabízených oborů. Došlo by k uspokojení poptávky v obci a přilákání občanů, kteří nemají zájem o nabízený hudební obor, ale vybrali by si mezi některými z nově otevřených oborů. Tento problém bohužel nemá okamžité řešení. Je třeba soustavně hledat nové prostory či možnosti přístavby k současné budově základní umělecké školy.

Některé činnosti, které se objevily již dříve v této kapitole, nejsou náročné po finanční stránce. Z nových kroužků na základní škole se nejvíce nabízí otevření výtvarného kroužku zaměřeného na malbu a kresbu. Výtvarů dětí by se dalo využít k uspořádání výstavy v prostorách školy, obecního úřadu nebo jiné budovy v obci. Vernisáž (první den výstavy) by se dala spojit s koncertem žáků školy či základní umělecké školy. Druhým kroužkem pak je počítačový, při němž by škola využila stávající počítačové učebny, a kroužek by propojoval znalosti z oboru informatiky s jinými vyučovanými předměty a dával by dětem praktické dovednosti do budoucího života.

Z dalších nízkonákladových činností lze zmínit vědomostní procházky, procházky se starostou nebo s odborníky z různých oborů. Výhody již byly zmíněny dříve, mezi ty nejvýznamnější patří vysoká obliba turistiky mezi obyvateli obce. Nově pořádané vycházky by pak zcela jistě přispěly k poznání okolí obce i historie geografické oblasti.

Posledními aktivitami, které autor práce obci doporučuje pořádat, jsou jednodenní turnaje v sudoku, puzzle či šachách a cukrářský festival. Tyto akce podporují v občanech soutěživost, poskytují příležitost se bavit a je možné během nich připravit doprovodný program.

Závěr

Cílem této práce bylo zanalyzovat nabízené volnočasové aktivity v obci Chrást a porovnat je s poptávkou plynoucí z dotazníkového šetření. Bylo zjištěno, o jaké aktivity mají občané a žáci základní školy zájem a z těchto informací mohou v budoucnu vycházet zúčastněné subjekty při rozšíření nabízených činností, protože je třeba neustále přizpůsobovat nabídku volnočasových aktivit měnící se poptávce.

Z dotazníkového šetření byly získány informace, na jejichž základě autor navrhl volnočasové aktivity, které v obci nejsou provozovány, ale je po nich poptávka. Tyto návrhy autor zvážil a k realizaci doporučil výstavbu BMX a freerunning parku s dráhou pro in-line brusle a lezeckou stěnou, vědomostní procházky s průvodcem, rozšíření kapacity základní umělecké školy a nabídky kroužků na základní škole a také jednodenní turnaje ve skládání puzzle, luštění sudoku či šachách.

Je nezbytně nutné, aby občané měli v průběhu roku na výběr více aktivit než doposud. Ty by měly naplnit rovnoměrně kalendář tak, aby se nestalo, že někdy dochází ke kumulaci akcí a lidé nevědí, kterou si vybrat. Způsob trávení volného času je i jednou z forem prevence sociálně patologických jevů, zvláště u dětí a mládeže. Je proto v zájmu obce, aby nabízela svým občanům co nejvíce možností a způsobů, jak smysluplně a účelně využít volný čas. Problém není v nedostatku volného času, ale v neschopnosti některých jedinců ho efektivně využít.

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obsazenost kroužků fimo a florbal na ZŠ

Obrázek 2: Obsazenost vybraných kroužků na základní škole

Obrázek 3: Obsazenost oborů ZUŠ

Obrázek 4: Návštěvnost kroužku mladých hasičů

Obrázek 5: Povědomí o nabízených aktivitách

Obrázek 6: Spokojenost s nabízenými aktivitami

Obrázek 7: Nedostatečná nabídka volnočasových aktivit

Obrázek 8: Provozování volnočasových aktivit

Obrázek 9: Důvody neprovozování volnočasových aktivit

Obrázek 10: Návštěvnost akcí pořádaných obecním úřadem Chrást

Obrázek 11: Provozované volnočasové aktivity

Obrázek 12: Provozované druhy sportů

Obrázek 13: Třídy druhého stupně základní školy

Obrázek 14: Znalost nabízených zájmových kroužků a spokojenost s nimi

Obrázek 15: Návštěvnost kroužků ZŠ a mimo ZŠ

Obrázek 16: Důvody, proč žáci nenavštěvují zájmové kroužky ZŠ

Obrázek 17: Oblíbenost zájmových činností u žáků ZŠ

Obrázek 18: Druhy sportovních činností žáků ZŠ

Seznam tabulek

Tabulka 1: Akce pořádané v obci v minulosti a v současnosti

Zdroje

BLAHETA, Zbyněk. KOTOROVÁ, Helena. *750 let obce Chrástu u Plzně*. Plzeň: TYPOS, 1992, 64 s.

BOŘEK, Lubor. *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. Vyd. 1. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2010, 63 s. ISBN 978-80-87000-37-3.

DUMAZEDIER, Joffre. *Vers une civilisation du loisir*. Paris, 1962. In JÍRA, O. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, 1997. Dostupné z: www.vyzkum-mladez.cz/zprava/1157352599.pdf

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-717-8927-5.

KAPLAN, Karel. *Národní fronta 1948 – 1960*. Praha: Academia, 2012. 912 s. ISBN 978-80-200-2074-1.

PÁVKOVÁ, Jiřina aj. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1999, 229 s. ISBN 80-717-8295-5.

Elektronické informační zdroje

Akce – Oddíl Sluníčko [online]. *Oddíl Sluníčko, 2014* [cit. 15. 4. 2014]. Dostupné z: <http://slunicko.vesele.info/>

České zdravotnické fórum [online]. *České zdravotnické fórum, 2014* [cit. 23. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.czf.cz/clanek/zsz-volnycas>

Farní sbor Českobratrské církve evangelické | Vítejte! [online]. *Farní sbor Českobratrské církve evangelické, 2014* [cit. 15. 4. 2014]. Dostupné z: <http://chrast.evangnet.cz>

HOSMANOVÁ, Iva. Hurvínek se dočkal sochy, bude hlídat náves [online]. *iDnes.cz, 2006* [cit. 17. 4. 2014]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/hurvinek-se-dockal-sochy-bude-hlidat-naves-fib-/divadlo.aspx?c=A060524_145831_show_aktual_kot

JEŽEK, Petr. Nejdelší český železniční tunel prorazí obří desetimetrový štít [online]. *iDnes.cz*, 2013 [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/zeleznicni-tunel-pov-vrchem-chlum-dr9-/eko-doprava.aspx?c=A130902_145002_plzen-zpravy_pp

Koncepce státní politiky v oblasti dětí a mládeže od roku 2007 [online]. *MŠMT*, 2006 [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.vyzkum-mladez.cz/zprava/1196420827.ppt>

KULICH – Kulturní informace pro Chrást – Březen 2014 [online]. *KULICH*, 2014c [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z:

<http://www.obecchrast.cz/Files/54/Documents/Kulich/Kulich-b%C5%99ezen%202014.pdf>

KULICH – Kulturní informace pro Chrást – Duben 2014 [online]. *KULICH*, 2014d [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/Files/54/Documents/Kulich/Kulich-duben%202014.pdf>

KULICH – Kulturní informace pro Chrást – Leden 2014 [online]. *KULICH*, 2014a [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/Files/54/Documents/Kulich/Kulich-leden%202014.pdf>

KULICH – Kulturní informace pro Chrást – Únor 2014 [online]. *KULICH*, 2014b [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/Files/54/Documents/Kulich/Kulich-%C3%BAnor%202014.pdf>

Lukostřelecký oddíl TJ SPARTAK Chrást [online]. *Lukostřelecký oddíl*, 2014 [cit. 15. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.lochrast.wz.cz>

Mateřská škola Chrást u Plzně [online]. *Mateřská škola Chrást*, 2012 [cit. 12. 4. 2014]. Dostupné z: www.mschrast.cz

Obec Chrást. Dekret o udělení vlajky a znaku [online]. *Obec Chrást*, 2014a [cit. 18. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/dekret-o-udeleni-znaku-a-vlajky>

Obec Chrást. Chrástecký pas [online]. *Obec Chrást*, 2014b [cit. 17. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/chrastecky-pas>

Obec Chrást. Naučná stezka [online]. *Obec Chrást*, 2014c [cit. 17. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/naucna-stezka>

Obec Chrást. TJ Spartak Chrást [online]. *Obec Chrást, 2014d* [cit. 15. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.obecchrast.cz/tj-spartak-chrast>

Osmihodinová pracovní doba byla uzákoněna teprve před 90 lety [online]. *Novinky.cz, 2014* [cit. 16. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/kariera/156978-osmihodinova-pracovni-doba-byla-uzakonena-teprve-pred-90-lety.html>

Plzeňský kraj: okres Plzeň – město [online]. *Český statistický úřad, 2014* [cit. 17. 4. 2014].

Dostupné z: [http://www.scitani.cz/csu/2013ednicnplan.nsf/t/0D0032BCA1/\\$File/4116130523.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2013ednicnplan.nsf/t/0D0032BCA1/$File/4116130523.pdf)

Repertoár: Chrástochor [online], *Chrástochor, 2011* [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://chrastochor.webnode.cz/repertoar/>

SDH Chrást [online]. *Sbor dobrovolných hasičů Chrást, 2012* [cit. 15. 4. 2014]. Dostupné z: <http://hasici-chrast.webnode.cz>

Spolek Trend vozíčkářů Olomouc [online]. *Trend vozíčkářů, 2014* [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.trendvozickaru.cz/>

Sport Beran – cyklo-ski servis: Chrást u Plzně [online]. *Sport Beran, 2014* [cit. 16. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.sportberan.cz/>

Typy otázek 1: Uzavřené otázky – Survio Blog [online]. *Survio, 2013* [cit. 23. 4. 2014]. Dostupné z: <http://blog.survio.cz/serialy/typy-otazek-1-uzavrene-otazky>

Úvodní stránka | ZŠ Chrást [online]. *Základní škola Chrást, 2012* [cit. 12. 4. 2014]. Dostupné z: www.zschrast.cz

VADŮRA, Petr. Živá fata v Chrástu u Plzně je místem setkávání [online]. *Český rozhlas, 2013* [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z:

http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/krestanskytydenik/_zprava/ziva-fara-v-chrastu-u-plzne-je-mistem-setkani--1221342

VAVROŇ, Jiří. Češi tráví volný čas hlavně u televize [online]. *Novinky.cz, 2012* [cit. 23. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/280121-cesi-travi-volny-cas-hlavne-u-televize.html>

Výroční zpráva základní školy Chrást [online]. *Výroční zpráva ZŠ Chrást, 2013* [cit. 22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://www.zschrast.cz/files/vyrocní-zprava-skoly-2012-2013.docx>

Základní umělecká škola Chrást [online]. *Základní umělecká škola, 2013* [cit. 14. 4. 2014]. Dostupné z: zus-chrast.cz

Ostatní zdroje

BLAHETA Zbyněk, kronikář obce Chrást, 2014, ústní rozhovor.

BOROVÍČKA Květoslav, ředitel základní umělecké školy Chrást, 10. 3. 2014, telefonická a emailová korespondence.

CÍZLOVÁ Anna, obyvatelka Chrástu, 2014, ústní rozhovor.

KOUBOVÁ Eva, knihovnice místní lidové knihovny Chrást a členka kulturního výboru obce, 2014, ústní rozhovor a emailová korespondence.

PLUHOVSKÁ Mirka, vedoucí kroužku mladých hasičů, 2014, ústní rozhovor.

STERLYOVÁ Adéla, zástupkyně ředitele základní školy Chrást, 11. 4. 2014, ústní rozhovor a emailová korespondence.

ŠERÝ Zdeněk, obyvatel Chrástu, 2014, písemná korespondence.

ŠIMR Karel, farář evangelického sboru Chrást, 2014, ústní rozhovor.

Seznam příloh

Příloha A: Komentář Zdeňka Šerého

Příloha B: Dekret o udělení vlajky a znaku

Příloha C: Znak obce Chrást

Příloha D: Vlajka obce Chrást

Příloha E: Titulní strana školního časopisu ZŠ Chrást „Záškolák“

Příloha F: Účastnický list (Chrástecké ručičky)

Příloha G: Leták základní školy Chrást

Příloha H: Kulich (duben 2014)

Příloha I: Chrástecký pas (obálka)

Příloha J: Dotazník pro obyvatele obce Chrást u Plzně

Příloha K: Dotazník pro žáky 5. - 9. třídy základní školy Chrást

Příloha A: Komentář Zdeňka Šerého

Ahoj Pepo

Omlouvám se, ale nedokázal jsem Tvůj dotazník jen tak vyplnit. Obdivuji Tvoji odvahu oslovit své spoluobčany, kterých se většina pouze pozastaví nad tím, proč sis ty odpovědi nevyucul z prstu. Opravdu klobouk dolu, ale než „vyplním“ dotazník, dovolím si několik zamyšlení a postřehů.

Podle mého názoru z toho bude anketa o tom, kolik lidí je ochotno zajít do knihovny a kolik lidí ví, kde knihovna vlastně je!

Že by to byla nějaká rafinovaná reklamní akce, jak přilákat lidi do knihovny, to se mi nezdá. „Účast v této anketě bude asi ještě nižší, než účast při volbách do senátu ČR. Ale i to může o něčem svědčit – lidé „nemají“ čas☺ (tohle se dalo vyřešit E-mailem)

A „volný čas“? Co to je? A je možné, že opravdový volný čas neexistuje?

Pro každého je to něco jiného. Například:

1. Nejsem v zaměstnání = volný čas (pravděpodobně obecné mínění)
2. Nejsem v zaměstnání, nemám žádnou „domácí“ práci = volný čas
3. Nejsem v zaměstnání, nemám žádnou „domácí“ práci, manželka a děti po mně nic nechtějí = volný čas
4. Nejsem v zaměstnání, nemám žádnou „domácí“ práci, manželka a děti po mně nic nechtějí, nemám domluvený žádný sport nebo kulturu = volný čas (asi můj případ)

vysvětlení: Chodím si kopnout za „starou gardu“, rád se proběhnu a pokecám s kamarády. Ale je to ve volném čase? Ne, ne! Pokud mám v kalendáři zaškrtný trénink a zápas, tak se z toho stává něco jako závazek a už to nemůže být volný čas!

jiný příklad: V sobotu ráno přijde soused, že jim chybí čtvrtý na tenis. Dopoledne si užiju na kurtech – luxování mi neuteče. Tohle chápu jako využití volného času! Ale nenechám se od tenistů přemluvit, abych chodil hrát pravidelně. Už by to nebylo využití volného času, ale (většinou asi příjemná) páteční a nedělní povinnost☺
A Sousedské posezení apod.? Trvám na tom, že na podobné akce si člověk čas musí udělat... a tím přestává být časem volným.

a ještě jeden: Mám „volno“ – jdu na delší procházku se psem, vezmu kameru nebo foťák, udělám pár snímků, dám si „jedno“ Na Závrtku... prostě parádní využití volného času. Jiný den přijdu z práce a musím jít se psem.

To přece už není využití volného času. Je to 3x denně čas pro venčení psa! (nic proti psovi)

Takže abych mohl použít termín volný čas, musí se jednat o neplánovanou činnost.

(pro někoho nepochopitelný názor, ale má-li někdo o tom psát bakalářskou práci, má o čem přemýšlet)

5. Volný čas neexistuje, protože i člověk, který např. hledí do ohně, alespoň přemýšlí a tím vlastně pracuje (a to už je asi pičovina i na mne)

A dotazník? Nevím, zda mám kroužkovat, škrtat nebo křížkovat, tak to vyřeším následovně:

(přistoupím-li na to, že volný čas je, když nejsem v práci)

1. Pokud označím Ano, pravda to nebude – vím jen to, co je v Kulichu
Pokud označím Ne, budu také lhát – pokud si přečtu Kulich, vím skoro vše
2. Nespokojený občan (sám často neschopný, obyčejný „dojič“ socialismu) označí: Ne, nejsem, aby vzbudil dojem, že za jeho neschopnost může někdo jiný. Např. OÚ
Jiný občan může mít pocit, že pokud vyjádří svoji nespokojenost (bez ohledu na anonymitu), mohl by poškodit pracovníky OÚ. (ale možná mu nabídka opravdu stačí) Takže... Ano, jsem
3. Pokud někdo označí Ano a uvede např. akvapark, obrovské nákupní centrum, zimní stadion, chrástecké golfové hřiště, kino nebo basaballové hřiště, tak o sobě pouze prozradí, že je... slabší v úsudku.
(předpokládám, že v kategorii 0-20 podobný nesmysl někdo vyplodí)
Pokud někdo označí Ano a uvede např. pink ponkový oddíl, tak je pouze jeho chybou (pokud je to „dospělák“) že jej dosud nezaložil. (když čeká, až to udělá někdo jiný, tak nemůže tvrdit, že mu chybí)
Pokud označí Ne, vyjádří tím částečně svoji pohodlnost a neochotu něco zlepšovat a měnit. Takže... Ne?
4. Odpovědět Ne se snad ani nedá (pokud člověk neleží s těžkou nemocí), vždyť už jen sledování televizoru bývá i pro zdravé jedince hlavní náplní „volného času“
Takže... Ano a zbytek až u otázky č.6
5. Tato otázka může v nás podezíravých lidech vzbudit dojem, že celá anketa je tzv. na objednávku☺
Posezení? Chodíval jsem. Dost dobré, připomínky viz.7
Ručičky? Až na ten název moc pěkný projekt. Byl jsem dvakrát, připomínky viz.7
Martinská? Nechodím. Prý dobré, ale já tou dobou šetřím na vánoční dárky a víno „nemusím“
Jiné akce? Co třeba rozsvícení vánočního stromu a (školou pořádaná) Drakiáda? ...viz.7
6. kopaná (aktivně), divadlo (pasivně), dům a zahrada (hobby)
7. Obdivuji všechny organizátory akcí z otázky č.5 a je normální, že se nikdo nemůže zavděčit všem.
Sám např. nedokážu zorganizovat ani stopovačku pro dcerku a její kámošky, ale pokud to udělá některá z maminek, já budu okamžitě vědět, co měla udělat jinak a lépe.
Posezení? Někteří (nemám nic proti nim a jejich práci!) si pletli obecní veselici s předvolebním mítinkem.
Organizátor postaví obrovské stany, ale ani jeden není pro nekuřáky. Sám jsem již jednu žádost na toto téma na OÚ poslal, ale reakce žádná. Kolem desáté večer už nepotřebuji nekuřácký stan ani já, ale cca do devíti tam bývá dost dětí.
Ručičky? Sedmikilometrová trasa měla kilometrů šest. Na první pohled maličkost.
Prý jsem si měl ještě dojít třeba ke škole a zpátky, když mi to tak vadilo. Ale nejde o mne!
Naším dětem ukazujeme, jak může někdo beztrestně udělat chybu a ještě je hlupákem a podivínem ten, kdo na ní upozorní☺

Rozsvícení vánočního stromu? Proč mám opět pouze já pocit, že to má být buď první adventní neděle nebo vůbec? Opravdu se v 21. Století nenajde nikdo, kdo by dokázal ozvučit náves tak, aby nebyli slyšet mnohem hlučnější neurvalci, kteří svou (často velmi duchaplnou) konverzaci totálně likvidují vánoční atmosféru? Jak asi velký je problém po dobu trvání akce, zajistit objížďku ulicemi Májová, Železniční? Auta, prodírající se davem (svařákem vyladěných jedinců), mi vadí ještě více než letní čas (a ten mě sere půl roku). Nic proti ohňostrojm, ale k vánoční pohodě opravdu nepatří, stejně jako nepochopitelné nákupy, shon a stres. Méně je někdy více.

Drakiáda? Nic proti pedagogickým pracovnícím, ale doba, kdy dokázaly „poručit větru, dešti“, je dávno pryč.

Takže stanovit den a hodinu Drakiády je přinejmenším pošetilost. Nechat děti a jejich rodiče běhat s draky u tělocvičny, za naprostého bezvětrí, mi připomíná závěr filmu Bílá paní: „Nekecej a plav!“

Budu-li hodně sebekritický, musím uznat, že kdyby mně to doopravdy vadilo, dávno jsem to měl sám zařídit jinak! (je mnohem pohodlnější remcat z tepla domova, než zajít na OÚ a něco skutečně začít řešit)

8. – 9. Zdeněk Šerý

zdenek.sery@seznam.cz

Na Jarově391

uvedení do provozu 1973

P.S.: Víím, že jsem si poplakal na špatném hrobě, tak alespoň díky za tvůj čas při čtení těchto řádků.

Omlouvám se za pravopisné chyby. Určitě nějaké objevíš. Neřeším odstavce apod.

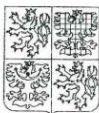
...a ještě perlička

Kde braly „volný čas“ naše prababičky? My máme aut. pračky, myčky nádobí, mikrovlnky, plyn. topení, vodu až do bytu, jednorázové pleny...

Já totiž: Půjdu z práce, jdu vyvenčit psa, napíšeme s dcerou úkoly do školy. Udělám jí a sobě svačinu, najíme se. Jdu na zahradu, protože „musím“ posekat trávník (hrabat listí, odklidit sníh, natřít plot.....) Udělám si kafe a na půl hodiny si sednu. Huráááá. Volný čas! Pak vyndám nádobí z myčky, nakrmím psa, vyzkouším dceru z angličtiny a ostatních předmětů (zbytek večera se mnou nemluví). Zapnu televizor, ale odejdu do kuchyně připravit večeři. Přivítám manželku, která přijela z práce. Ta mi prozradí, co nového se porouchalo na našem automobilu, minimálně letím dolít některou z provozních kapalin. Jdu se umýt, (ohřeji si tu večeři) najím se. V televizi je „Ordinace“... Odcházím na PC a dám si karty. Volný čas?! Kdepak☺ To je hra, kterou už dva dny nemohu poskládat, takže dnes - musím! Půlnoc. Jdu spát, dodělám to zítra. Volný čas! „Miláčku, půjdeš ke mně?!“ Sakra... Půl jedné ráno. Sprcha, spánek, budík do práce... Tak já vlastně ve „volném čase“ piju kafe nebo šouostam! (občas „vyplňuju“ dotazníky☺)

Držím palce, hodně úspěchů nejen ve škole. Z.

Příloha B: Dekret o udělení vlajky a znaku

Parlament České republiky
PŘEDSEDKYNĚ POSLANECKÉ SNĚMOVNY
Miroslava NĚMCOVÁ

V Praze 17. dubna 2012
Č.j.: 4711/2012

Vážená paní starostko/ Vážený pane starosto,
vážené členky a vážení členové zastupitelstva obce,
vážené občanky,
vážení občané,

na základě Vašeho návrhu,
po projednání ve výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu,
podvýboru pro heraldiku a vexilologii tohoto výboru Poslanecké sněmovny
jsem rozhodla udělit Vaší obci

Z n a k

Popis:

Ve stříbrném štítě s modrou hlavou nad červenou cimbuřovou patou
čelně postavená korunovaná hrncová přilba přirozené barvy s černými příkrývadly
nesoucí rozevřená černá křídla.

V l a j k a

Popis:

List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a zubatý červený s deseti zuby
a devíti stejnými mezerami, v poměru 1 : 2 : 1.
V bílém pruhu čelně postavená korunovaná hrncová přilba s černými příkrývadly
nesoucí rozevřená černá křídla. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Písemné vyhotovení rozhodnutí v příloze přikládám a srdečně Vás zdravím.

Obec Chrást

Příloha C: Znak obce Chrást

Příloha D: Vlajka obce Chrást

Příloha E: Titulní strana školního časopisu ZŠ Chrást „Záškolák“

Příloha F: Účastnický list (Chrástecké ručičky)

ÚČASTNICKÝ LIST

Chrástecké ručičky

PRO *Josefa*
ŠTAIFA

.....**4**..... ROČNÍK

ZE DNE **3.5.2011**.....

12 km

7 km

25 km

Děkujeme Vám za účast!

Obec Chrast

Chrástecké ručičky www.obecchrast.cz

Příloha G: Leták základní školy Chrást

Tradiční akce

- Akátovka - běžecký závod
- návštěva Techmanie v Plzni
- Halloween - strašidelná noc ve škole
- Mikuláš v MŠ
- Vánoční jarmark
- Vánoční zdobení
- Lyžařský a snowboardový kurz
- Vitání jara
- Velikonoční zdobení
- Cyklovýlet pro žáky 2. stupně
- Den dětí v MŠ Chrást
- Vodácký kurz
- zájezd do Anglie (1x za 2 roky)
- zapojení do charitativních akcí

Dopravní dostupnost

- z Plzně autobus MHD č. 52, státní autobusová linka, vlak
- ze Smědčic a Bušovic autobus MHD č. 52, státní autobusová linka
- ze Sedlecka státní autobusová linka, vlak

Najdete nás

nám. Čsl. legií 26, 330 03 Chrást
tel.: 377 945 205 mob.: 733 533 071
e-mail: zschrast@seznam.cz
web: www.zschrast.cz

- úplná základní škola (1. - 9. ročník)
- zřizovatel - obec Chrást
- rodinné prostředí
- školní družina, vlastní jídelna
- dobrá dopravní dostupnost
- bohatá nabídka zájmové činnosti
- tradiční sportovní a kulturní akce
- začátek vyučování v 7,40 hod.

Nejúspěšnější škola v předmětových soutěžích v Plzeňském kraji ve školním roce 2011/2012

Učitelé a žáci

- kapacita školy - 200 žáků
- učitelský sbor - 14 pedagogů
- žákovský parlament
- práce s integrovanými žáky

Školní družina

- kapacita - 90 dětí
- počet oddělení - 3
- ranní provoz 6,00 - 7,25
- odpolední provoz 11,25 - 16,00
- pobyt venku - 12,45 - 14,00
- poplatek 500,- Kč/pololetí
- tel.: 721 622 018

Školní kuchyně a jídelna

- jídelna v budově školy
- kapacita kuchyně - 300 jídel
- vaříme i pro MŠ Chrást
- čipový systém
- výběr ze 2 jídel
- objednávání stravy přes terminál v budově školy nebo přes internet
- tel.: 377 845 434

Školní družina

Školní jídelna

Jsmo zapojeni v projektech:

EU peníze školám, Zelená škola, Brainjogging, Podpora technického a přírodovědného vzdělávání v Plzeňském kraji, projekt ENGINEER podpořený organizací Techmania Science Center spolu s ZŠ.

Výuka

- anglický jazyk od 3. ročníku (pro 1. a 2. ročník formou kroužku)
- od 6. ročníku 4 hodiny anglického jazyka týdně
- druhý cizí jazyk od 7. ročníku 2 hodiny týdně (němčina)
- informatika od 5. ročníku 1 hodinu týdně

Vybavenost

- počítačová učebna
- učebna výtvarné výchovy
- 4 učebny s interaktivní tabulí
- počítač v každé třídě
- malá tělocvična v budově školy
- velká tělocvična a víceúčelové hřiště v areálu TJ Spartak Chrást
- školní dílna a kuchyňka
- zahradní pergola

počítačová učebna

interaktivní vyučování

školní dílna

zahradní pergola

Zájmová činnost

- základní cena kroužků 300,- Kč/pol.
- sportovní hry, florbal, tenis
- kroužek angličtiny (1. a 2. ročník)
- výtvarné dílny a kroužek FIMO
- taneční kroužek, fotografický kroužek
- tvorba školního časopisu Záškolák
- Aktivity jiných subjektů v našich prostorách:** karate (Nagai-Michi), aerobic (KAerobic Plzeň), hudební nauka (ZUŠ Chrást), angličtina (jazyková škola Cizí řeč).

kroužek FIMO

kroužek angličtiny

Soutěže

- Mikulášská laťka
- Chrástecké bludiště
- sportovní soutěže (jsme členy AŠSK)
- recitační soutěž
- pěvecká soutěž
- čtenářská soutěž
- předmětové olympiády

Mikulášská laťka

čtenářská soutěž

Příloha I: Chrástecký pas (obálka)

I. Cestovní CHRÁSTECKÝ PAS
aneb Chrástecké toulání pěšky a na kole

Turistický cíl	Počet km tam a zpět
1. Mohyly – les Háj	3
2. Vyhlička Chrástecký vrch	3
3. Závrtek	4
4. Pamětní deska americké armády v Nové Huti	5
5. Soutok	6
6. Studánka v Nové Huti	6
7. Hrad Věžka	7
8. Richardov – Spálený mlýn	7
9. Drahotinský rybník	8
10. Přívaz Nadryby	8
11. Kaple sv. Peregrína u Habrové	8
12. Zábělá – Hradiště Bukovec	9
13. Zámeček v Bušovicích a vyhlídka U Tří lip	10
14. Kokotské rybníky	12
15. Rozhledna Chlum	13
16. Ejpovické jezero	13
17. Kostel Sv. Jiří na Doubravce	16
18. Šternberská hrobka ve Stupně	16
19. Malochova skalka u Druztové	16
20. Vršíček	20
21. Hromnické jezírko	20
22. Letohrádek Kamýk u Oseka	22
23. Pohádkový statek Vranovice	24
24. Kolomazná pec u Boleveckých rybníků	25
25. Hradiště Březina	26
26. Zřícenina hradu Libštejn	39

Držitelem tohoto pasu č.

je .....

.....

.....

www.obecchrast.cz

OBEC CHRÁST

Příloha J: Dotazník pro obyvatele obce Chrást u Plzně

Dobrý den,

zpracovávám bakalářskou práci na téma Analýza volnočasových aktivit v obci Chrást a tímto bych Vás rád poprosil o vyplnění krátkého dotazníku ohledně nabízených volnočasových aktivit v obci. O vrácení dotazníků vás prosím do 20. 3. 2014 do připravené krabice v knihovně (Po 9:00-12:00, 14:00-19:00, St 11:30-15:00, Čt 9:00-12:00, 14:00-18:00, Pozor – v týdnu od 3. 3. 2014 je knihovna uzavřena). Dotazník je anonymní, v knihovně jsou případně k dispozici další dotazníky. Předem děkuji za Vaši ochotu a za vrácení vyplněného dotazníku.

1. Víte, jaké volnočasové aktivity jsou k dispozici v obci?
  - Ano, vím.
  - Ne, nevím.

2. Jste spokojeni s nabídkou volnočasových aktivit v obci?
  - Ano, jsem.
  - Ne, nejsem.

3. Chybí Vám v nabídce volnočasových aktivit nějaká?
  - Ne, nechybí.
  - Ano, chybí. -> Jaká volnočasová aktivita Vám chybí a měli byste o ní zájem?

4. Provozujete nějakou volnočasovou aktivitu?
  - Ano, provozuji. -> Jaké volnočasové aktivity provozujete? (vypište)

  - Ne, neprovozuji. -> Proč?
    - Nemám čas.
    - Nebaví mě to.
    - Nemám peníze.
    - Trávím volný čas s rodinou.
    - Jiný důvod:

5. Které z akcí pořádaných obecním úřadem Chrást navštěvujete?
- Sousedské posezení
  - Chrástecké ručičky
  - Martinská veselice
  - Jiná akce:
  - Žádnou
6. Z uvedené nabídky volnočasových aktivit vyberte ty, které Vás baví (můžete vybrat více možností):
- Sportování
    - Venku
    - V tělocvičně
    - Zimní sporty
    - Letní sporty
    - Týmové hry
    - Individuální sport
    - Míčové hry
    - Plavání
    - Atletika
    - Cyklistika
    - Jiné:
  - Fotografování
  - Počítače
  - Čtení
  - Rybaření
  - Návštěva koncertů
  - Akce pořádané Farou ČCE
  - Návštěva společenských akcí
  - Ruční práce (pletení, háčkování, paličkování, práce s pedigem, keramika atd.)
  - Jiná činnost:

7. Máte nějaké připomínky k organizaci volnočasových aktivit v obci nebo jste se při některých akcích setkali s nějakými problémy?

8. Pohlaví:

- Muž
- Žena

9. Věková kategorie:

- 0 – 20 let
- 21 – 30 let
- 31 – 40 let
- 41 – 50 let
- 51 a více let

Příloha K: Dotazník pro žáky 5. - 9. třídy základní školy Chrást

1. Pohlaví:
  - Chlapec
  - Dívka

2. Do jaké chodíš třídy:
  - 5. třída
  - 6. třída
  - 7. třída
  - 8. třída
  - 9. třída

3. Víš, jaké zájmové kroužky nabízí ZŠ Chrást?
  - Ano, vím.
  - Ne, nevím.

4. Jsi spokojen s nabídkou zájmových kroužků ZŠ Chrást?
  - Ano, jsem.
  - Ne, nejsem.

5. Chybí Ti v nabídce zájmových kroužků ZŠ Chrást nějaký?
  - Ne, nechybí.
  - Ano, chybí. -> Jaký kroužek ti chybí a rád bys ho navštěvoval?

6. Navštěvuješ některý ze zájmových kroužků, které nabízí ZŠ Chrást?
  - Ano, navštěvuji.
  - Ne, nenavštěvuji. -> Proč?
    - Nemám čas.
    - Nebaví mě to.
    - Nevybral jsem si z nabízených kroužků.
    - Kroužky jsou příliš drahé.
    - Jiný důvod:

7. Navštívuješ některý zájmový kroužek mimo ZŠ?

- Ne, nenavštívuji.
- Ano, navštívuji. -> Jaký a kde?

8. Z uvedené nabídky zájmových činností zaškrtni to, co tě baví (můžeš více možností):

- Sportování
  - Venku
  - V tělocvičně
  - Zimní sporty
  - Letní sporty
  - Týmové hry
  - Individuální sport
  - Míčové hry
  - Plavání
  - Atletika
  - Cyklistika
  - Jiné:

- Kreslení
- Fotografování
- Hry na počítači
- Keramika
- Zpěv
- Hra na hudební nástroj
- Čtení
- Rybaření
- Jiná činnost:

Abstrakt

ŠTAIF, Josef. *Analýza volnočasových aktivit v obci Chrást*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická Západočeská univerzita v Plzni, 58s., 2014

Klíčová slova: volný čas, volnočasová aktivita, analýza, obec Chrást

Hlavním tématem bakalářské práce je analýza volnočasových aktivit v obci Chrást. Definice důležitých pojmů je následována základními informacemi o obci, její historii a přehledem aktivit, které je možné v obci provozovat. Na něj navazuje analýza dotazníků získaných z obce a zhodnocení návrhů občanů a žáků základní školy. Autor práce pak sám navrhuje volnočasové aktivity, které by se daly v obci Chrást provozovat a v závěru práce zmíní ty, které mají potenciál být realizovány. Práce pak bude poskytnuta všem zmíněným subjektům (obci Chrást, základní škole, základní umělecké škole, mateřské škole, knihovně a dalším) a návrhy budou zváženy.

Abstract

ŠTAIF, Josef. *Analysis of Free Time Activities in Chrást*. Bachelor Thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 58p., 2014

Key words: free time (leisure), free time activities (leisure activities), analysis, Chrást

The main theme of this bachelor thesis is the analysis of free time activities in Chrást. The definition of basic terms is followed by general information about the village, its history and an overview of the activities that are available. The next chapter focuses on analysis of questionnaires received from the village and evaluation of suggestions made by citizens and elementary school pupils. The author of the work then suggests which free time activities in Chrást could be provided and in the end of the work mentions the ones that have the potential to be put into practice. Than the work will be available to all mentioned parties (Chrást, primary school, school of arts, kindergarten, library and the others) and suggestions will be considered.